

**Nagytarcsa Község Önkormányzata
Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció**

2024

Nagytarcsa Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 356/2024. (IX. 30.) számú határozatával elfogadva.

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	3
2. A Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió célja és feladata	4
3. Jogszabályi háttér	5
4. Nagytarcsa demográfiai adatai	9
5. A Gödöllői járás szociális intézményrendszere nagy vonalakban	15
6. Szociális ellátások biztosítása Nagytarcsán az önkormányzati intézményekben	17
7. Személyes gondoskodást nyújtó ellátások Nagytarcsán	18
7.1. Nagytarcsai Szociális Segítő Szolgálat	18
7.1.1. Család és gyermekjóléti szolgáltatás	20
7.1.2. Szociális étkeztetés	24
7.1.3. Házi segítségnyújtás	25
7.1.4. Adományok gyűjtése, kezelése, szervezési feladatok	27
8. Hiányzó, de alapellátás keretében kötelezően biztosítandó szolgáltatások	27
8.1. Idősek nappali ellátása	27
8.2. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	28
9. Ellátási kötelezettségen felül nyújtott szolgáltatások	30
9.1. Élelmiszeradományok	30
9.2. Az időskorúak társadalmi integrációját célzó programok	31
9.3. Önkéntesek fogadása	33
9.4. Közfoglalkoztatás	33
10. Pénzbeli és természetbeni ellátások	34
10.1. Szociális és gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni ellátások	34
10.2. Egyéb pénzbeli támogatások	36
10.3. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	37
10.4. Bursa Hungarica	37
11. Gyermek napközbeni ellátása	37
11.1. Csillagszem Óvoda	38
11.2. Csigabiga Bölcsőde	39
11.3. Intézményi gyermekétkeztetés, különös tekintettel az ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre	40
11.4. Szünidei gyermekétkeztetés	40
11.5. Gyermek nyári felügyelete és a nyári táborozások önkormányzati támogatása	41
12. Védőnői és gyermekorvosi ellátás	41
13. Az Önkormányzat által szervezett programok, támogatások, melyek a szociális ellátórendszer célcsoportjainak jelen koncepció szerinti közösségi feladatainak ellátását is szolgálják	43
14. Az Önkormányzat és a civil szervezetek együttműködésében végzett feladatok	44
15. Szociálpolitikai Kerekasztal	46
16. Jövőkép	46

1. Bevezetés

Nagytarcsa Község Önkormányzatának Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) törvényi felhatalmazás alapján megalkotja a településen élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szociális szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében a Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiót. A Konceptió végrehajtásának ütemezéséről az évenkénti költségvetés lehetőségeinek függvényében kell dönteni, a Konceptiót két évente kell felülvizsgálni.

A törvényi kötelezettség teljesítésén túl a települési szolgáltatástervezés elsődleges célja az, hogy a településen élők számára ismertek és elérhetőek legyenek a jogszabályok szerinti és a Nagytarcsa Község Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) önként vállalt feladatoként ellátott szolgáltatások, amelyek a szociális biztonságot garantálják. A Képviselő-testület elismeri a településen élő valamennyi állampolgár jogát az emberhez méltó élethez, a szociális szolgáltatások igénybevételéhez nemre, vallásra, nemzeti és etnikai hovatartozásra vagy politikai és más véleményre, korra, cselekvőképesség hiányára, vagy fogyatékosra való tekintet nélkül, elutasítva minden hátrányos megkülönböztetést és előítéletet. A szociális biztonság megteremtésekor törekszünk elsősorban a preventív megoldásokra és a negatív következményekkel járó körülmények kiküszöbölésére, a közösségi alapelveken túl az egyénre szabott, differenciált szolgáltatások létrehozására és működtetésére. Alapelvünk, hogy a rászoruló személy lehetőleg saját környezetében részesüljön a szociális alapellátásokból, mely a településen működő egyéb szervezetek, egyházak és a civilszféra bevonásával, együttműködésével valósul meg.

A képviselő-testületi döntések során figyelembe vesszük a jogszabályokban megfogalmazott kötelezettségeken túl az esélyegyenlőség alapvető elveit, a társadalmi szervezetekkel, úgymint civil szervezetekkel, egyházakkal és egyéb társulásokkal is együttműködve törekszünk minden esetben érvényre juttatni az esélyegyenlőség eszméjét minden olyan célterületen, ahol az önkormányzat kötelező vagy önként vállalt feladatot lát el. Mindent megteszünk annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában a civil szerveződések és a település lakossága aktív szerepet kapjon, különös tekintettel a hátrányos helyzetű csoportokra és egyénekre. Esélyegyenlőségi politikánkról a lakosságot folyamatosan, az aktuális problémákat és feladatokat nyilvánosságra hozva tájékoztatjuk fórumok, megbeszélések, írásbeli tájékoztatók formájában, s kommunikációnkban szorgalmazzuk a lakossági észrevételek, visszajelzések megtételét. Ugyanezen elv alapján nemcsak a lakossággal, de a helyi munkáltatókkal, partner szervezetekkel szemben is érvényre juttatjuk ilyen irányú törekvéseinket.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92.§ (3) bekezdése alapján a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében - jogszabályban meghatározottak szerint - szolgáltatástervezési koncepciót készít.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet 111/A. § (1) bekezdése szerinti tartalmi elemek, amelyeket a koncepciónak tartalmazni kell, a következők:

- a lakosság szám alakulását, a korösszetételét, a szolgáltatások iránti igényeket;
- az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról;

- a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit;
- az egyes ellátotti csoportok, így az idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

E rendelet (5) bekezdése szerint a szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat két évente felülvizsgálja és aktualizálja.

2.A Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció célja és feladata

A szociális gondoskodás célja az egyén jogainak tiszteletben tartása mellett a rászorult élethelyzetének javítása. A „szociális védőháló” kialakítása nem egyetlen intézményt jelent, hanem a szervezetek együttműködésének feladatát. A törvényi kötelezettség teljesítésén túl a Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció célja, hogy a település minden lakója számára elérhetőek legyenek olyan ellátási formák, amelyek a szociális biztonságot garantálják és a minőségi ellátást biztosítják. Kiemelt cél, hogy a Koncepció megalkotásával a szociális szféra működése magas színvonalon feleljen meg a szakmai kritériumoknak és eredményesen, hatékonyan nyújtson szolgáltatásokat az ügyfeleknek.

A „szociális háló” működtetéséhez biztonságos finanszírozási és működési háttér szükséges, amelynek aktuális adatait is bemutatja a Koncepció.

A Szolgáltatástervezési Koncepció célja:

- Elősegíteni az Szt. által szabályozott különböző típusú intézmények szükségletekhez igazodó feladatainak ellátását.
- Részletezni azokat a konkrét célkitűzéseket, amelyeket a szociális szolgáltatások biztosítása során az Önkormányzat érvényesíteni kíván. Az Önkormányzat részére készüljön egy dokumentum, amely átfogó képet nyújt a település ellátási kötelezettségének helyzetéről, a szociális szükségletekről és a rendelkezésre álló lehetőségekről, a szolgáltatások fejlesztésének irányairól és a feladatokról az Önkormányzat szabályozási hatáskörében, az ellátási kötelezettség szintjén és intézményi szinten.
- A település minden lakója számára elérhetővé tenni olyan ellátási formákat, amelyek a szociális biztonságot és a minőségi ellátást garantálják.
- Biztosítani azt, hogy a szociális ellátórendszer működése magas színvonalon feleljen meg a szakmai kritériumoknak és eredményesen, hatékonyan nyújtson szolgáltatásokat.

A Szolgáltatástervezési Koncepció feladata:

- Elősegíteni egy egységes szociális szolgáltató politika kialakítását a településen.
- Információt nyújtani egyéb fejlesztési koncepciók, tervek kidolgozásához.
- Információt biztosítani különböző szolgáltatást igénylők részére és a szolgáltató intézmények, szervezetek számára.
- A szolgáltatástervezési koncepcióban lévő adatok alapján az igényekhez legjobban igazodó szolgáltatási struktúra kialakítása és az aktuális szolgáltatások hatásos és hatékony fejlesztése.

A Szolgáltatástervezési Koncepció elsősorban az alábbi célcsoportok számára határoz meg feladatot:

- A jövedelem nélkül élők, illetve azok, akiknek nincs lehetőségük jövedelemforrás létesítésére (pl. a feltételek meglétének hiányában társadalombiztosítási ellátásra nem jogosult idősök, betegek).
- Gyermeküket egyedül nevelők, akik egy jövedelemből, vagy szociális ellátásokból tartják fenn családjukat.
- Nagycsaládosok, ahol az egy főre jutó jövedelem alacsony, a szülők keresőtevékenysége esetén is.
- Egyedülálló idősök, akik a település sajátosságai alapján általában családi házat tartanak fenn alacsony nyugdíjuktól, és egyéb (egészségügyi) hátrányokkal is küzdenek.
- Az aktív korú tartós munkanélküliek, akik külső támogatás, segítség nélkül nem, vagy csak nagyon nehezen lesznek újra a munkaerőpiac tagjai.
- Szenvedélybetegséggel küzdők és családtagjaik.
- A szociális helyzetük, életvezetési problémáik miatt adósságot felhalmozó családok.
- A fogyatékkal élők, tartós betegségben szenvedők, akik speciális élethelyzetük miatt speciális ellátásokat igényelnek.
- Hajléktalanok.

3. Jogszabályi háttér

Magyarország Alaptörvényének XIX. cikke szerint Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegyiség, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult. A szociális biztonságot a rászorulóknak esetében a szociális intézmények és intézkedések rendszerével valósítja meg. Magyarország az időskori megélhetés biztosítását a társadalmi szolidaritáson alapuló egységes állami nyugdíjrendszer fenntartásával és önkéntesen létrehozott társadalmi intézmények működésének lehetővé tételével segíti elő. A törvény az állami nyugdíjra való jogosultság feltételeit a nők fokozott védelmének követelményére tekintettel is megállapíthatja.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény meghatározott keretek között biztosítja a települések igazgatási önállóságát a helyi önkormányzatok kötelező és önként vállalt feladat- és hatásköreit, így a szociális biztonsághoz való jog érvényesítését célzó helyi szociálpolitika kialakítását a szociális ellátásokat illetően.

A legfontosabb jogszabályok, protokollok, útmutatók, melyek a települési szociális szolgáltatástervezés szempontjából relevánsak és figyelembe veendőek:

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

- az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény
- a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény
- a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet
- a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet
- a gyermek jogairól, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvény
- Nagytarcsa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 24/2023. (XII.11.) önkormányzati rendelete a szociális és gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni ellátásokról
- Nagytarcsa Község Önkormányzat Képviselő-testületének 23/2023. (XI.17.) önkormányzati rendelete a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételéről
- Nagytarcsa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2023. (VII.11.) önkormányzati rendelete a szociális intézményben alkalmazandó intézményi térítési díjakról
- Nagytarcsa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2024. (II.27.) önkormányzati rendelete a bölcsődei ellátás igénybevételéről és a térítési díjak megállapításáról
- Protokoll - A család- és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő- és jelzőrendszer folyamatairól - Emberi Erőforrások Minisztériuma, 2016. május 2. 1. kiadás
- Protokoll - A gyermekvédelmi gondoskodáshoz kapcsolódó család- és gyermekjóléti szolgáltatások folyamatairól - Emberi Erőforrások Minisztériuma, 2016. május 2. 1. kiadás
- A család- és gyermekjóléti szolgálatok által működtetett észlelő- és jelzőrendszer működésének és működtetésének feltételeiről szóló módszertani útmutató (Belügyminisztérium, 2024.)
- Szakmai ajánlás - A család- és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő- és jelzőrendszer működésének és működtetésének szabályairól - Emberi Erőforrások Minisztériuma, 2016. május 2.
- Protokoll - A család- és gyermekjóléti szolgáltatás keretében biztosított szociális segítő munka folyamatairól - Emberi Erőforrások Minisztériuma, 2017. augusztus, 2. kiadás
- A gyermekvédelmi gondoskodáshoz kapcsolódó család- és gyermekjóléti szolgáltatások folyamatairól - Emberi Erőforrások Minisztériuma, 2017. augusztus, 2. kiadás
- az Önkormányzat minden évben kiadott költségvetési rendeletei
- Nagytarcsa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 20/2023. (X.31.) önkormányzati rendelete az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról,
- Nagytarcsa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2021. (X.25.) számú önkormányzati rendelete az egészségügyi alapellátások körzeteinek megállapításáról és kialakításáról szóló többször módosított 4/2019. (III.25.) önkormányzati rendelet módosításáról
- Nagytarcsa Község Önkormányzat Képviselő-testületének 16/2018. (X.2.) rendelete az egészségügyi alapellátás védőnői és iskola-egészségügyi körzeteinek kialakításáról
- Nagytarcsa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 21/2020. (IX.30.) önkormányzati rendelete a 16/2018. (X.02.) az egészségügyi alapellátás védőnői és iskola-egészségügyi körzeteinek kialakításáról szóló rendelet módosításáról

A közelmúltban hozott határozatok, melyek a jelenlegi szociális szolgáltatási rendszerünket meghatározzák és alakítják:

- 313/2024. (VII.18.) Képviselő-testületi határozat - a helyi általános iskolás gyermekek fejlesztési programjának támogatásáról. A megbízás fő tartalmi elemei a logopédia, az iskola-előkészítő, komplex mozgásfejlesztés, pszichológia, szülői edukáció, pedagógus tréning, pszichodráma. A megbízáshoz szükséges forrás a 2024. évi költségvetésben 5 millió Ft keretösszegig a 066020 Város-, és községgazdálkodás kormányzati funkció, K513 Tartalékok előirányzata sorain rendelkezésre áll.

- 289/2024. (VI.27.) Képviselő-testületi határozat - „Olvasótábor” megszervezéséről.

- 227/2024. (V.27.) Képviselő-testületi határozat - a házi segítségnyújtás ellátotti létszámkeretének 9 főről 20 főre történő emeléséről. A Nagytarcsai Szociális Segítő Szolgálat házi gondozói létszámát 1 főről 2 főre emeli.

- 228/2024. (V.27.) Képviselő-testületi határozat - a Nagytarcsai Szociális Segítő Szolgálat által pszichológiai tanácsadás szolgáltatás nyújtása, megbízásos jogviszony keretén belül. A pénzügyi fedezet a Nagytarcsai Szociális Segítő Szolgálat 2024. évi költségvetésében 104042 Gyermekjólét kormányzati funkció K122 Munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban nem saját foglalkoztatottnak fizetett juttatások teljesítése, valamint K2 munkaadókat terhelő járulékok előirányzat sorain rendelkezésre áll, melyet szükség esetén átcsoportosítani szükséges a K336 Szakmai tevékenységet segítő szolgáltatások teljesítése, és K351 Működési célú előzetesen felszámított általános forgalmi adó teljesítése előirányzati sorokra.

- 252/2024. (V.27.) Képviselő-testületi határozat - Nagytarcsa Község Önkormányzata 3.500.000 Ft összegben támogatja a Nagytarcsai Hagyományőrző Kulturális Egyesület 2024. évi kulturális projektjeinek megvalósítását.

- 253/2024. (V.27.) Képviselő-testületi határozat - Nagytarcsa Község Önkormányzata 3.500.000 Ft összegben támogatja a Nagytarcsai Rozmaring Néptánc Egyesület 2024. évi kulturális projektjeinek megvalósítását

- 256/2024. (V.27.) Képviselő-testületi határozat - a 0-3 éves korosztály számára TSMT felmérést kíván lefolytatni szakértők bevonásával a TSMT mozgásfejlesztő torna szükségességének megállapítására.

- 196/2024. (IV.29.) Képviselő-testületi határozat - a vonatkozó beszerzési szabályok betartásával, a 2024. június 1-jén tartandó Gyermeknap, valamint a 2024. augusztus 30-31-én tartandó Ligetfesztivál rendezvényeinek megszervezéséről.

- 210/2024. (IV.29.) Képviselő-testületi határozat - a 2024. évi nyári gyermektáboroztatási támogatást magánszemélyek részére nem rászorultsági alapon, pályázat útján kívánja nyújtani az önkormányzati, 2024. évi költségvetésben e célra elkülönített keret terhére, melynek megvalósítására pályázati kiírást tesz közzé nagytarcsai lakcímmel rendelkező magánszemélyek (szülők) részére.

- 191/2024. (IV.11.) Képviselő-testületi határozat - a Nagytarcsai Szociális Segítő Szolgálat részére időskorúak buszos kirándulására bruttó 500.000 Ft összeget biztosít, az Önkormányzat költségvetésének 066020 Város- és községgazdálkodás kormányzati funkció, K512 Egyéb civil, vagy más nonprofit szervezetnek egyéb működési célú támogatások kiadásai előirányzata soráról, melyet átcsoportosítani szükséges a Nagytarcsai Szociális Segítő Szolgálat költségvetésének megfelelő soraira.

- 141/2024. (III.27.) Képviselő-testületi határozat - a Peter Cerny Alapítvány részére 400.000 Ft támogatást nyújt 2024. évi tevékenységük hozzájárulásaként.

- 158/2024. (III.27.) Képviselő-testületi határozat - az Önkormányzat 8.870.000 Ft összegben támogatja a Nagytarcsai Tömegsport Egyesület sport szakosztályainak működését, rendezvényeinek lebonyolítását.

- 161/2024. (III.27.) Képviselő-testületi határozat - az Önkormányzat 24.198.295 Ft összegben támogatja a 2024. évre tervezett gyereknapi rendezvényének és Ligetfesztivál projektjének megvalósítását.
- 49/2024. (II.13.) Képviselő-testületi határozat - az Önkormányzat 2024. évben pályázati kiírást tesz közzé a Nagytarcsai székhelyű civil szervezetek, egyházak és nemzetiségi önkormányzat rendezvényeinek támogatására.
- 358/2023. (XII.07.) Képviselő-testületi határozat - az Önkormányzat jóváhagyja a Nagytarcsai Szociális Segítő Szolgálat által pszichológusi tevékenység 2024. évi ellátása és finanszírozása tárgyában kötendő megállapodást, valamint a tiszteletdíjas társadalmi gondozóval 2024. január hónapra kötendő megállapodást.
- 368/2023. (XII.07.) Képviselő-testületi határozat - Nagytarcsa Község Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a Nagytarcsa község közigazgatási területén érvényes bejelentett lakóhellyel rendelkező, 70. életévüket betöltött személyek részére, karácsony alkalmából 10.000 Ft értékű ajándékutalványt biztosít, összesen 4 600 000 Ft értékben, a 2023. évi költségvetés 107060 - Egyéb szociális pénzbeli és természetbeni ellátások, támogatások cofog K48 - Egyéb nem intézményi ellátások keret terhére illetve, hogy a 70 éven felüli személyek részére karácsony alkalmából biztosított, de át nem vett ajándékutalványokat - rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekeik jogán - a település rászoruló családjainak adja át, egyszeri rendkívüli támogatásként.
- 325/2023. (XI.16.) Képviselő-testületi határozat - a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati ösztöndíjpályázat 2024. évi fordulójáról.
- 190/2023. (VII.10.) Képviselő-testületi határozat - az Önkormányzat 3.000.000 Ft összeggel támogatja a Nagytarcsa Futball Club tevékenységét a 2023. 07. 01. - 2023. 12. 31. közötti időszakban. A támogatás összege a 2023. évi költségvetésben a 081045 – Szabadidősport-tevékenység és támogatása cofog, K512 – Egyéb civil szervezetek, vagy más nonprofit szervezetnek egyéb működési célú támogatások kiadásai rovatán tervezett előirányzat terhére kerüljön kifizetésre.
- 174/2023. (VI.20.) Képviselő-testületi határozat – az Önkormányzat a „Nagytarcsai Napközis Nyári Táborok szervezését, az előterjesztés mellékleteként csatolt költségvetési tervben szereplő összegben (9.061.300 Ft) jóváhagyja, megrendezését támogatja a 2023. évi költségvetési tervben az általános céltartalékkeret terhére.
- 128/2023. (V.30.) Képviselő-testületi határozat - a Nagytarcsai Tömegsport Egyesület 2023. évi támogatásáról. Nagytarcsa Község Önkormányzata 3.000.000 Ft összegben támogatja a Nagytarcsai Tömegsport Egyesület 2023. évi működését, melynek feltétele a Sportágválasztó megtartása valamennyi szakosztály részvételével a közművelődési referenssel együttműködve, annak koordinálásával. Felkéri a polgármestert a Nagytarcsai Tömegsport Egyesülettel kötendő együttműködési megállapodás előkészítésére. Az együttműködési megállapodás tartalmazza feltételként a szakmai beszámoló elkészítését szakosztályonként részletes, tételes elszámolással.
- 129/2023. (V.30.) Képviselő-testületi határozat - az Országos Egyesület a Mosolyért Közhasznú Egyesület támogatásáról. Nagytarcsa Község Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy határoz, hogy 200.000 Ft összeggel támogatja az Országos Egyesület a Mosolyért Közhasznú Egyesületet a 2023. évi céljai megvalósításában.
- 141/2023. (V. 30.) Képviselő-testületi határozat - a felülvizsgált Helyi Esélyegyenlőségi Program jóváhagyásáról.
- 154/2023. (V.30.) Képviselő-testületi határozat - mozgásfejlesztő torna tárgyában kötendő szerződésről.
- 155/2023. (V.30.) Képviselő-testületi határozat - mozgásfejlesztő torna tárgyában kötendő szerződésről

- 163/2023. (V.30.) Képviselő-testületi határozat - a Nagytarcsai Egészségnap rendezvény lebonyolításáról. Az Önkormányzat Képviselő-testülete a „Nagytarcsai Egészségnap rendezvény” szervezését, költségtervét jóváhagyja, megrendezését támogatja bruttó 3.046.000 Ft összegben a 2023. évi költségvetésben megtervezett rendezvények költségkeret terhére.

- 109/2023. (IV.26.) Képviselő-testületi határozat - az Önkormányzat 1.800.000 Ft összegben támogatja a Blaskovits Alapítvány a Gyermekekért iskolai pedagógiai programjának megvalósítását.

- 113/2023. (IV.26.) Képviselő-testületi határozat - az Önkormányzat 1.815.000 Ft összegben támogatja a Nagycsaládosok Országos Egyesületének rendezvényeit és azok lebonyolítását.

- 120/2023. (IV.26.) Képviselő-testületi határozat - Nagytarcsa Község Önkormányzata 570.000 Ft összegben támogatja a PrincessFitness Sportegyesületet a versenyek nevezési díjának és a nyári edzőtábor megszervezésének fedezetével.

- 121/2023. (IV.26.) Képviselő-testületi határozat - a „Peter Cerny Alapítvány a Beteg Koraszülöttek Gyógyításáért” közhasznú szervezet zökkenőmentes munkáját 200.000 Ft összegben támogatja a 2023. évi költségvetés általános tartalékkeret terhére, és felkéri a Polgármestert, hogy gondoskodjon a támogatás nyújtásához szükséges megállapodás megkötéséről.

Az Önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben - a törvény által biztosított keretek között - önállóan mérlegelhet. A jogszabályi környezet változása miatt a helyi rendeletek felülvizsgálata és ebből következőleg a módosítása, illetve újraszabályozása folyamatos.

4. Nagytarcsa demográfiai adatai

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2015	4 250	bázis év
2016	4 397	103,46%
2017	4 609	104,82%
2018	5 044	109,44%
2019	5 535	109,73%
2020	5 961	107,70%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Nagytarcsa egy dinamikusan növekedő, fejlődő település. A természetes fogyás, elöregedés mellett az elmúlt évtizedben megindult egy másik, kedvező folyamat a folyamatos beköltözések, bevándorlás révén. Ennek a fejlődésnek az adatait, ütemét láthatjuk a lenti táblázatokban, melyek a Helyi Esélyegyenlőségi Program (2023-2027) összefoglaló adatai. Nagytarcsa népessége e táblázat legutolsó, 2020. évi adatai szerint majdnem elérte a 6000 főt (azóta bőven meg is haladta), ami a 2015-ös adathoz képes 40%-os növekedést jelent. Éves szinten ez 5-10% közötti emelkedés. A településen sok fiatal felnőtt és gyermek él (illetve születik), az

öregedési index messze az országos átlag alatt van, 65%-ról 53%-ra csökkent 6 év alatt, a legutolsó adatokat nézve 651 fő 65 év feletti lakosra 1230 fő 0-14 év közötti lakos jut. (Az országos átlagon nézve az arány fordított, 100 gyermekkora lakosra 161 fő 65 év feletti lakos jut.)

A KSH adatai szerint a Budapest környéki agglomeráció települései összességében egy kisvárosnyi, közel 12,5 ezer állandó lakossal gyarapodtak a tavalyi, 2021. évi belföldi oda- és elköltözések következtében. Csak kevéssel maradt le a dobogóról az 5,3 százaléknyi bővülést elérő Nagytarcsa.

Tíz olyan település van az agglomerációban, mely 2019-2021 között, azaz három év alatt a lakossága ötödénél is több új beköltözőt csábított. Közülük is kiemelkedik Nagytarcsa, ahova gyakorlatilag minden harmadik polgár a közelmúltban költözött.

A 2022-es évi lakónépességi adatok alapján a lakónépesség száma 6330 fő. A

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	473	728	64,97%
2016	492	758	64,91%
2017	523	829	63,09%
2018	578	922	62,69%
2019	616	1 096	56,20%
2020	651	1 230	52,93%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2015	34,05
2016	31,22
2017	41,31
2018	83,50
2019	84,51
2020	65,24

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

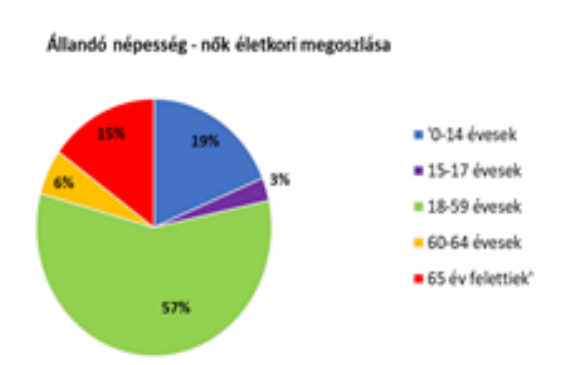
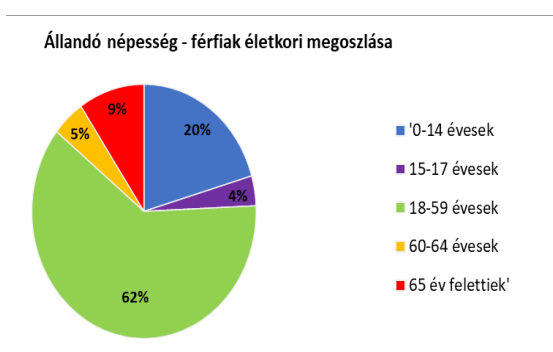
népességgyarapodás elsődleges oka a lakóhelyváltoztatások, folyamatos beköltözések pozitív egyenlege. A természetes fogyás, elöregedés indexe messze az országos átlag alatt van, megyei, és országos viszonylatban a jellemzőnél mérsékeltőbb a népesség idősödése. Az országos átlaghoz hasonlóan itt is meghaladja a nők aránya a férfiakét, a 60 év feletti lakosság körében a férfiak számának csökkenése mutatkozik. A beköltözések következtében a születések száma magas, a 14 év alattiak száma és aránya folyamatosan nő.

Az újonnan betelepülők elsősorban az új lakóvezetési részekben, lakóparkokban vásárolnak új építésű ingatlanokat. Az oda- és

elvándorlás 1000 lakosra vetített száma a 2018-2019-es években tetőzött, 2020 óta valamelyest mérséklődött.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	2317	2386	4703	49,27%	50,73%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			181	3,85%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	475	447	922	10,10%	9,50%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	88	69	157	1,87%	1,47%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	1425	1375	2800	30,30%	29,24%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	109	137	246	2,32%	2,91%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	220	358	578	4,68%	7,61%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakosság megoszlása - Adatállomány éve: 2020

	Állandó lakosság	Nincs érvényes címe	Van érvényes címe	Lakóhellyel rendelkezik	Csak tartózkodási hellyel rendelk.
Férfi	2729	26	2703	2702	1
Nő	2851	8	2843	2843	0
Összesen	5580	34	5546	5545	1

	Magyar	Bevándorolt	Menekült	Letelepedett	Egyéb
Férfi	2705	2	0	1	21
Nő	2839	5	0	1	6
Összesen	5544	7	0	2	27

	Hajadon nőtlen	Házass	Özvegy	Elvált	Házassága megszűnt	Nem ismert
Férfi	1378	1094	38	194	0	25
Nő	1215	1096	230	299	0	11
Összesen	2593	2190	268	493	0	36

Lakónépesség megoszlása - Adatállomány éve: 2020

	Lakónépesség összesen	Nincs érv. címe	Van érv. címe	Csak lakóhellyel rendelkezik	Tartózkodási hellyel rendelk.
Férfi	2793	-	-	2501	292
Nő	2889	-	-	2604	285
Összesen	5682	-	-	5105	577

	Magyar	Bevándorolt	Menekült	Letelepedett	Egyéb
Férfi	2768	2	0	1	22
Nő	2875	5	0	1	8
Összesen	5643	7	0	2	30

	Hajadon nőtlen	Házás	Özvegy	Elvált	Házassága megszűnt	Nem ismert
Férfi	1421	1104	38	204	0	26
Nő	1244	1109	225	299	0	12
Összesen	2665	2213	263	503	0	38

Korcsoportos bontás, állandó lakosság - Adatállomány éve: 2020

0-17 éves		18-65 éves		65-75 éves		76-100 éves	
Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
722	710	1783	1759	183	265	64	139

Korcsoportos bontás, lakónépesség - Adatállomány éve: 2020

0-17 éves		18-65 éves		65-75 éves		76-100 éves	
Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
769	720	1801	1787	183	266	63	138

Állandó lakosság megoszlása - Adatállomány éve: 2021

	Állandó lakosság	Nincs érvényes címe	Van érvényes címe	Lakóhellyel rendelkezik	Csak tartózkodási hellyel rendelk.
Férfi	2921	27	2894	2893	1
Nő	3039	10	3029	3029	0
Összesen	5960	37	5923	5922	1

	Magyar	Bevándorolt	Menekült	Letelepedett	Egyéb
Férfi	2895	2	0	1	23
Nő	3022	4	0	4	9
Összesen	5917	6	0	5	32

	Hajadon nőtlen	Házás	Özvegy	Elvált	Házassága megszűnt	Nem ismert
Férfi	1464	1197	39	197	0	24
Nő	1280	1202	239	307	0	11
Összesen	2744	2399	278	504	0	35

Lakónépesség megoszlása - Adatállomány éve: 2021

	Lakónépesség összesen	Nincs érv. címe	Van érv. címe	Csak lakóhellyel rendelkezik	Tartózkodási hellyel rendelk.	
Férfi	2948	-	-	2701	247	
Nő	3049	-	-	2793	256	
Összesen	5997	-	-	5494	503	
	Magyar	Bevándorolt	Menekült	Letelepedett	Egyéb	
Férfi	2922	2	0	1	23	
Nő	3031	4	0	4	10	
Összesen	5953	6	0	5	33	
	Hajadon nőtlen	Házás	Özvegy	Elvált	Házassága megszűnt	Nem ismert
Férfi	1479	1195	39	211	0	24
Nő	1290	1205	236	307	0	11
Összesen	2769	2400	275	518	0	35

Korcsoportos bontás, állandó lakosság - Adatállomány éve: 2021

0-17 éves		18-65 éves		65-75 éves		76-100 éves	
Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
800	756	1888	1886	199	263	56	155

Állandó lakosság megoszlása - Adatállomány éve: 2022

	Állandó lakosság	Nincs érvényes címe	Van érvényes címe	Lakóhellyel rendelkezik	Csak tartózkodási hellyel rendelk.	
Férfi	3077	20	3057	3056	1	
Nő	3232	10	3222	3221	1	
Összesen	6309	30	6279	6277	2	
	Magyar	Bevándorolt	Menekült	Letelepedett	Egyéb	
Férfi	3051	2	0	2	22	
Nő	3215	4	0	4	9	
Összesen	6266	6	0	6	31	
	Hajadon nőtlen	Házás	Özvegy	Elvált	Házassága megszűnt	Nem ismert
Férfi	1513	1300	36	203	0	25
Nő	1359	1299	241	323	0	10
Összesen	2872	2599	277	526	0	35

Lakónépesség megoszlása - Adatállomány éve: 2022

	Lakónépesség összesen	Nincs érv. címe	Van érv. címe	Csak lakóhellyel rendelkezik	Tartózkodási hellyel rendelk.
Férfi	3098	-	-	2859	239
Nő	3232	-	-	2979	253
Összesen	6330	-	-	5838	492

	Magyar	Bevándorolt	Menekült	Letelepedett	Egyéb
Férfi	3072	2	0	2	22
Nő	3215	4	0	3	10
Összesen	6287	6	0	5	32

	Hajadon nőtlen	Házass. Házas	Özvegy	Elvált	Házassága megszűnt	Nem ismert
Férfi	1528	1290	37	218	0	25
Nő	1364	1291	240	327	0	10
Összesen	2892	2581	277	545	0	35

Korcsoportos bontás, állandó lakosság - Adatállomány éve: 2022

0-17 éves		18-65 éves		65-75 éves		76-100 éves	
Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
833	814	1994	2005	215	280	60	157

Korcsoportos bontás, lakónépesség - Adatállomány éve: 2022

0-17 éves		18-65 éves		65-75 éves		76-100 éves	
Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
841	813	2003	2007	216	278	64	157

Az elmúlt három év népességadatait nézve jól látszik, hogy a 0-17 év közötti korosztály lélekszáma jelentősen megemelkedett, a 2020-as évi adathoz képest 2022-re nagyjából 15%-kal. Ez szociális területen azt jelenti, hogy a gyermekvédelmi ügyek esetszámának emelkedését is hozhatja magával. A köznevelési intézmények és a gyermek- és ifjúságvédelmi programok, szabadidős lehetőségek terén nagyobb szakemberigénnyel lehet számolni. A gyermekek napközbeni ellátásának kérdése elsődleges probléma emiatt, a bölcsődei ellátás, az óvodai és iskolai félőhelyek száma jelentős feladatokat ró a településre.

A 65-75 év közötti és 75 év feletti idősök száma kis mértékben, de szintén nőtt az elmúlt 3 évben. A szociális étkeztetés és házi segítségnyújtás szempontjából ez fontos adat, hiszen a szolgáltatások elsődleges célcsoportja a 65 év feletti korosztály, az ellátások iránti igény emelkedése várható. Ezt a tendenciát fokozhatja a családszerkezeti változás, az idősök többnyire már nem több generációs háztartásokban élnek, így nemcsak számuk emelkedik, hanem a korcsoporton belül azok aránya, akik hozzátartozóra nem támaszkodhatnak a mindennapi tevékenységeik során. A 75 év feletti esetében megfigyelhető, hogy a korcsoporton belül jóval több a nők, mint a férfiak aránya, ez az információ az egyéb, időseket érintő foglalkozások szempontjából lehet fontos.

5.A Gödöllői járás szociális intézményrendszere nagy vonalakban

Nagytarcsa község állandó lakosainak száma alapján a település jelenleg a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás, szociális étkeztetés, házi gondozás és idősök nappali ellátása szolgáltatások helyi megvalósítására kötelezett, szakellátás igénye esetén a szociális intézmény és a helyi szakemberek közvetítői tevékenységet látnak el. Koncepciónk szempontjából mégis fontos, hogy településünk környezetében milyen intézményrendszer működik a szociális intézmények együttműködése miatt. A Gödöllői járásban a lenti intézmények azok, amelyekkel a település elsősorban jelenleg is kapcsolatot ápol, ahol a nagytarcsai lakosok és hozzátartozóik többnyire szakellátás iránti igényükkel jelentkeznek.

A Gödöllői járás települései: Csömör, Dány, Erdőkertes, Gödöllő, Gödöllő-Máriabesnyő, Isaszeg, Kerepes, Keres-Szilasliget, Kistarcsa, Mogyoród, Nagytarcsa, Pécel, Szada, Vácszentlászló, Valkó, Zsámbok, Veresegyház.

Csömörön az alapellátáson felül működik családok átmeneti otthona, támogatott lakhatás és fogyatékos személyek ápoló-gondozó otthona.

Dány községben két idősök otthona is működik, Nagytarcsán élők esetében is gyakran előfordul, hogy idős hozzátartozók elhelyezését kérjük, igényeljük ezekben az intézményekben.

Valkó község házi segítségnyújtást és idősök klubját biztosít az ott élőknek, Zsámbokon két intézmény működik alapellátásban, családsegítő szolgálat mellett idősök napközi otthona.

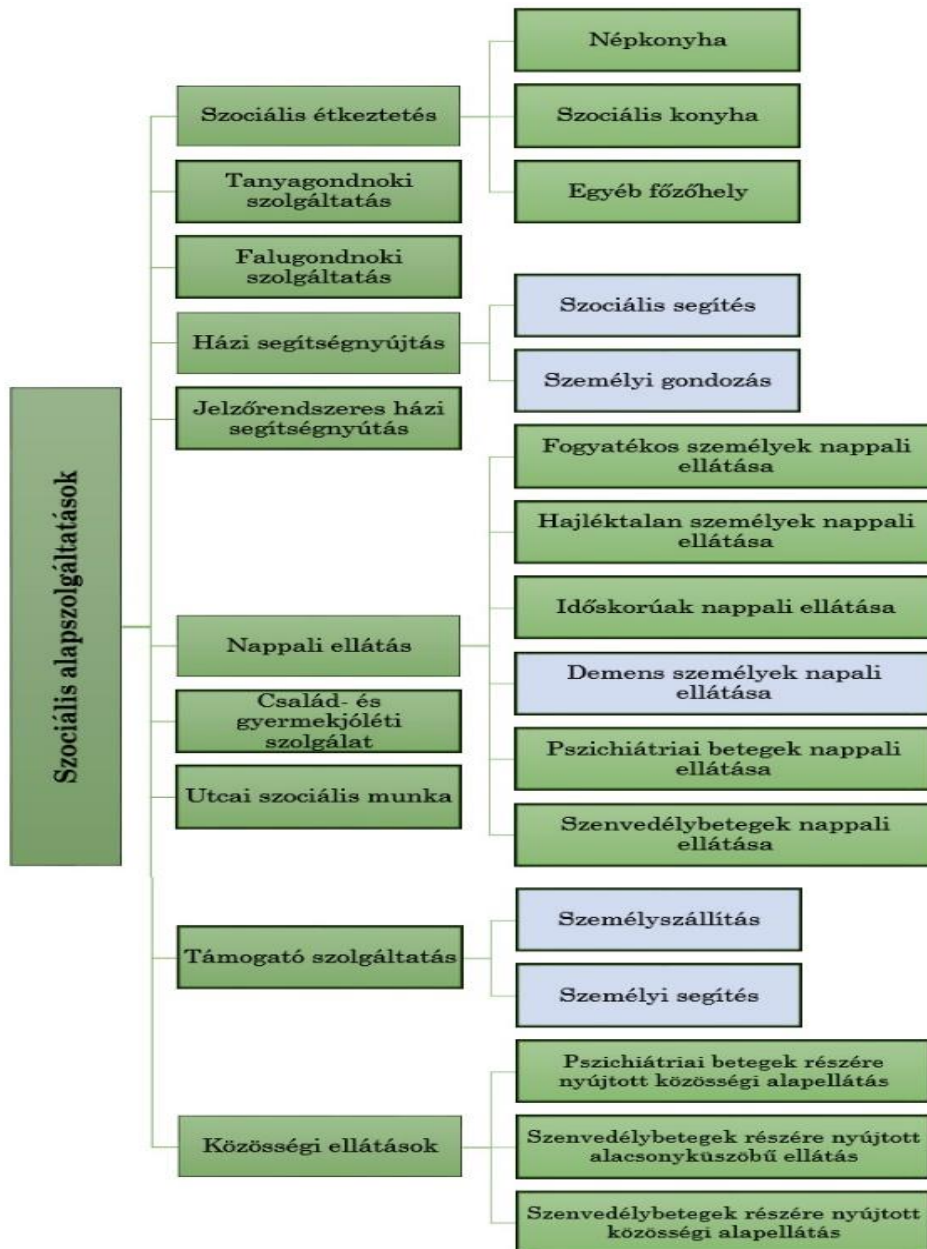
Isaszegen a családsegítő szolgálat mellett az ESE tart fenn egy bentlakásos szociális intézményt Segítőház és Rehabilitációs Ápoló Otthon néven. Veresegyházon családsegítő központ működik, idősök részére napközi otthon és két idősök otthona, valamint a hajléktalanok ellátására egy nappali melegedő.

Idősök otthona működik még Kerepesen is, az alapellátást nyújtó intézmény pedig Biztos Kezdet Gyerekházat és fogyatékkal élők nappali ellátását is biztosítja idősök nappali ellátása mellett. Kistarcsán is találunk egyházi fenntartású idősök otthonát, az önkormányzat pedig az alapellátást működteti. Pécelen három idősök otthona is működik, egy önkormányzati, egy az ESE fenntartásában, egyet pedig a katolikus egyház működtet.

A nagytarcsai idősök és hozzátartozóik által talán leginkább keresett és az érdeklődők által legtöbbször említett idősök otthona a szadai intézmény.

A járás központjában, Gödöllőn működik a Gödöllői Forrás Szociális Segítő és Gyermekjóléti Központ, mely a Nagytarcsai Szociális Segítő Szolgálat (a továbbiakban: NSZSSZ) esetében is a szakmai felettes szervi feladatokat látja el, ez az intézmény látja el azokat a központosított feladatokat, melyeket a szolgálat önállóan nem lát és láthat el: kapcsolattartási ügyelet, készenléti szolgálat, esetmenedzseri feladatok stb. Pszichológusi és jogi tanácsadásra is itt jogosultak a nagytarcsaiak, de valójában évek óta nincs megfelelő számú szakember, ezért az NSZSSZ megkereséseire ez utóbbi két szolgáltatás esetében a Központ az elmúlt években nem reagált. Rendszeresen részt vesznek ugyanakkor a jelzőrendszeri konferenciánkon, az NSZSSZ által szervezett esetkonferenciákon részt vesznek, a szakmai vezetéssel az intézmény folyamatos kapcsolatban van. A Központ a saját alapellátásán és az említett pszichológiai és jogi tanácsadáson felül mediációt is folytat akár a nagytarcsai lakosok részére is. Működik még itt hajléktalan ellátás, utcai szociális munka, ide tartozik a kórházi szociális munka, a járáson belül az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység megszervezése is. Gödöllő az említett

intézményen kívül más szociális intézményekkel is rendelkeznek, mint a Gödöllői Egyesített Szociális Intézmény (idősellátás), vagy egyéb, hajléktalan ellátással foglalkozó intézmények, éjjeli menedék, nappali melegedő, hajléktalanok átmeneti szállása, valamint itt működik a Fővárosi Önkormányzat Gödöllői Idősek Otthona, mely elsősorban Budapestről fogad lakókat, de létszámának egy bizonyos részéig a megyén belülről is. Ezen kívül még két másik idősök otthona található Gödöllőn, egyházi fenntartásban.

Az Szt. szerinti szociális szolgáltatások rendszeréből (fentiek) az Önkormányzat saját intézményeivel, szolgáltatásaival az alábbiakat biztosítja.

6.Szociális ellátások biztosítása Nagytarcsán az önkormányzati intézményekben

Az Szt. a települési önkormányzatok lakosságszámának függvényében határozza meg a szociális ellátások minimális szintjét az Alaptörvényben garantált jogok érvényesülése érdekében. Az Szt.-ben foglalt szociális ellátások csoportosítása:

Szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások

- Időskorúak járadéka,
- Aktív korúak ellátása,
- Ápolási díj,
- Tartós ápolást végzők időskori támogatása,
- Települési támogatás.

Természetben nyújtott szociális ellátások

- Köztemetés,
- Közgyógyellátás,
- Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

2015. március 1. napjától az Szt.-ben jelentős változás következett be, amellyel a kötelezően biztosítandó pénzbeli és természetbeni ellátások többsége a járási hivatal hatáskörébe került. A települési önkormányzat feladat- és hatáskörében a települési támogatás és a köztemetés maradt. Az Szt. rendelkezése szerint a települési önkormányzat a hatáskörébe tartozó pénzbeli ellátásokat kiegészítheti, és a szociálisan rászorultak részére – a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint – más pénzbeli támogatásokat is megállapíthat.

Szociális alapszolgáltatások, melyeket a települési önkormányzatok jogszabályi előírás és lakosságszám alapján biztosítani kötelesek:

- Szociális étkeztetés
- Tanyagondnoki szolgáltatás
- Falugondnoki szolgáltatás
- Házi segítségnyújtás,
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- Nappali ellátás.
- Család- és gyermekjóléti szolgálat
- Utcái szociális munka,
- Támogató szolgáltatás
- Közösségi ellátások.

Nagytarcsa község fentiek közül a szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés- és gyermekjóléti ellátás szolgáltatásokat nyújtja jelenleg.

Nagytarcsa Szolgáltatástervezési Konceptiójának része ezért a már működő szociális szolgáltatások fejlesztési irányainak, céljainak meghatározása, a pénzbeli támogatási rendszer folyamatos monitorozása és az igények felismerése, a támogatási rendszer igényekhez történő igazítása, a hiányzó szolgáltatások közül a nappali ellátás és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás kialakítása, valamint önként vállalt önkormányzati feladatok megvalósítása és a különböző típusú intézmények magasabb szintű, szükségletekhez igazodó feladat-ellátásának elősegítése.

7.Személyes gondoskodást nyújtó ellátások Nagytarcsán

7.1.Nagytarcsai Szociális Segítő Szolgálat

Nagytarcsa község területén az Önkormányzat által biztosítandó szociális alapellátási feladatokat a Nagytarcsai Szociális Segítő Szolgálat (NSZSSZ) látja el. Az alapítói jogokkal felruházott irányító szerv Nagytarcsa Község Önkormányzatának Képviselő-testülete. Az intézmény szociális és gyermekjóléti alapellátást nyújtó, önálló jogi személy, önállóan működő, önálló bérgazdálkodási és részben önálló gazdálkodási jogkörrel rendelkező költségvetési szerv. Az intézmény által használt ingatlanok tekintetében az irányító szerv tulajdonjoggal rendelkezik, azokkal kapcsolatban vagyongazdálkodási feladatokat lát el. Az intézmény éves költségvetését a Képviselő-testület által jóváhagyott költségvetési terv irányozza elő. Az intézmény vezetőjét a Képviselő-testület nevezi ki legfeljebb 5 év határozott időre, pályázat útján.

A szociális intézmény Nagytarcsa központjában található, jól megközelíthető helyen. A szolgáltatás nyújtásához szükséges infrastruktúra rendelkezésre áll. Az épületben 4 iroda található, ezek egyike biztosítja az adminisztrációs és ügyintézéshez szükséges helyiséget a két fő családsegítő munkatárs számára. A másik irodában egy fő házi gondozó és egy fő szociális asszisztens látja el feladatát. Külön helyiségben, ún. esetszobában folyamatosan biztosítottak a bizalmas beszélgetésekhez szükséges körülmények, ugyanezen helyiség áll rendelkezésre a pszichológus számára heti két délután 2-3 órás időtartamban, a rászoruló családok gyermekei részére pedig gyógypedagógiai fejlesztés céljából heti két alkalommal. Egyéb egyéni vagy kiscsoportos foglalkozások megtartására is itt van lehetőség (hozzátartozói csoport, mozgásfejlesztés, szupervízió stb.). Ezen kívül egy nagyobb helyiség áll rendelkezésre esetkonferenciák lebonyolítására, melyekre ügyfélfogadási időn kívül itt kerül sor. Az épületben ügyfelek részére várakozó helyiség biztosított, akadálymentesített mosdóhelyiség szintén rendelkezésre áll.

Az NSZSSZ alapellátása folyamatosan biztosított, hétfőtől péntekig minden munkanap nyitvatartási időben és ügyfélfogadási rend szerint.

Az elmúlt években a dolgozói létszám folyamatosan betöltésre került, azonban a szakterületre jellemző fluktuáció itt is jelentkezett. Ezt kívánta megakadályozni az önkormányzat az által, hogy az előírt minimális létszám felett 1 fő szociális asszisztenssel bővült 2023-ban a létszám, aki a családsegítők adminisztrációs terheit csökkentve, a szervezési, ügyfélfogadási dokumentációs és nyilvántartási feladatokat ellátva elősegíti a gondozott családok minőségi ellátását, növeli az ügyfélelégedettséget és hozzájárul a naprakész ellátotti nyilvántartáshoz.

A családsegítő munkát támogatja 2023 júliusa óta az intézményben 1 fő pszichológus heti 4-5 órában, akivel az intézmény jelenleg megállapodás keretében működik együtt. A szakmai protokoll és az etikai normák betartása mellett a pszichológusi tanácsadás a családsegítő ellátásban önkéntesen részt vevő ellátottak részére díjmentesen igénybe vehető. A tárgyi feltételeket a Szolgálat biztosítja, a tanácsadás az esetszobában történik.

2024 áprilisa óta szintén önkormányzati költségvetési keretből gyógypedagógiai fejlesztő foglalkozás is működik a Szolgálat szervezésében, iskolás gyermekek esetében ennek maga az intézmény, óvodás korú gyermekek esetében a Nagytarcsai Csillagszem Óvodával együttműködve az óvoda ad helyet. A szolgáltatás célja, hogy azok a gyerekek is hozzájussanak az egyéni vagy kiscsoportos fejlesztő foglalkozásokhoz, akiknek ezt a családja nem tudná

finanszírozni. Az NSZSSZ és a köznevelési intézmény egymással együttműködve javaslatot tesz az adott gyermekre vonatkozóan, s amennyiben ezt a szülő elfogadja, gyermekeként egy a szakember által meghatározott óraszámot, nyári szünetben pedig iskolásoknál a pótvizsgára való felkészülést támogatja az Önkormányzat.

Szintén létszámbővítés történt a házi gondozói ellátásban 2024 júniusában, az intézmény működési engedélyében bekövetkezett változás okán (ellátotti létszám emelkedése) a státusz bővítés is szükségessé vált 1 főről 2 főre. Jelenleg az 1 fő gondozói létszám elegendő, de az Önkormányzat a településen élők szociális biztonsága érdekében a jövőre vonatkozóan lehetővé tette bővítést, mintegy preventív jelleggel.

Az intézmény az Szt. és Gyvt. alapján látja el feladatát. Szakmai feladatait és a működés feltételeit a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet, valamint az 1/2000. (I.7) SZCSM rendelet rögzíti. Az NSZSSZ Nagytarcsa település területén biztosítja a feladatellátást és szolgáltatást. A szolgáltatások biztosításának célja, hogy a működési területünkön élő személyeket és családokat, különösen a szociálisan rászorulókat, az életkoruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk és mentális állapotuk miatt segítségre szoruló embereket az intézményi szolgáltatások keretén belül ellássuk, életminőségük javuljon, az egyéni szükségletek és igények alapján megfelelő gondozási tevékenységet biztosítsunk.

A családsegítő szolgáltatás a település közigazgatási területén élő szociális vagy mentális problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás. A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, a polgármesteri hivatal, továbbá a köznevelési és egészségügyi szolgáltatók, intézmények jelzik, az egyesületek, az alapítványok, a vallási közösségek és a magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatóknak, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

A gyermekek védelmének rendszere arra hivatott, hogy elősegítse a gyermekek családban történő nevelkedését, a megelőzze veszélyeztetettséget, a kialakult veszélyeztetettséget megszüntesse, illetve a szülői gondoskodásból kikerült gyermekek helyettesítő védelmét tevékenységével biztosítsa. Meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget tud nyújtani a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodni tud a gyermekek veszélyeztettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről. A célok elérése érdekében a törvény meghatározza a gyermekek alapvető jogait, a jogok érvényesítésének garanciáit, a gyermekek védelmének rendszerét, alapvető szabályait. A törvény alkalmazása során a gyermek mindenek felett álló érdekét figyelembe véve, jogát biztosítva kell eljárni a családdal együttműködve, annak szükségleteihez igazodva biztosítani kell a gyermek családban történő nevelkedését.

A szociális étkeztetés célja, hogy napi egyszer meleg ételt biztosítson azon életkorú, betegségük és szociális helyzetük miatt rászorulóknak számára, akik önmaguk részére tartósan, vagy átmenetileg nem tudják ezt megtenni.

A házi segítségnyújtás alapvető célja, hogy a településen élő rászorulóknak önálló életvitelének fenntartását lakóhelyükön, saját lakásukban segítse és szükségleteiknek megfelelően, egyenlő eséllyel hozzáférhető szolgáltatást nyújtson a legszükségesebb elemi életfeltételek biztosítása érdekében.

Legfőbb alapelveink az emberi méltóság tiszteletben tartása, az önkéntes együttműködésen alapuló szolgáltatásnyújtás, a szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés és egyenlő bánásmód, az egyén szükségleteihez igazodó szolgáltatásnyújtás, illetve az egyén belső és külső erőforrásainak erősítésére való törekvés. Munkánk során mindig a Szociális Munka Etikai Kódexe alapján járunk el, nemre, korra, etnikai és vallási hovatartozásra, világnézeti meggyőződésre való tekintet nélkül, fogyatékosagra és egészségi állapot szerinti, vagy bármely más hátrányos megkülönböztetés nélkül. A titoktartási kötelezettség és az információbiztonság szempontjából megfelelő módon járunk el.

7.1.1.Család és gyermekjóléti szolgáltatás

A család és gyermekjóléti szolgáltatás célja és feladata, hogy általános és speciális segítő szolgáltatást nyújtson, ellátásokat közvetítsen, szervezési és gondozási tevékenységet végezzen a szociális munka eszközeivel és módszereivel az egyén, a csoport és a közösségek részére. A cél egy olyan ellátórendszer kiépítése, amely a családok és a benne élő gyermekek védelmét szolgálva képes az ellátandó településen élők sorsát, igényeit és szükségleteit figyelemmel kísérni, és szükség esetén megfelelő és hatékony segítséget nyújtani. Célunk, hogy a szolgáltatást igénybe vevő kliensek képesek legyenek életük önálló vitelére, problémáik megoldására, erőforrásaik mozgósítására.

Családsegítéssel nyújtott szolgáltatásaink célja, hogy a szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő, illetve krízishelyzetbe került egyének, családok számára segítséget nyújtsunk az okok megelőzéséhez, illetve azok megszüntetéséhez, valamint hozzájáruljunk az életvezetési képesség megőrzéséhez. A családsegítés a szociális munka eszközeivel nyújt segítséget az igénybe vevő számára. A szolgáltatás célja és feladata az emberi méltóság tiszteletben tartása mellett, az önkéntesség alapelveinek figyelembevételével, az együttműködésen alapuló személyes szolgáltatás és az ezekhez való egyenlő hozzáférés lehetőségének megteremtése.

A szolgáltatás célcsoportjába minden, Nagytarcsán életvitelszerűen tartózkodó személy és család beletartozik. Ennél szűkebben értelmezve célcsoportnak tekinthető minden olyan életvezetési, mentális, álláskeresési, szociális és anyagi problémával küzdő egyén és család, akik átmenetileg vagy tartósan a szociális ellátórendszer beavatkozását igénylik azért, hogy ezt az állapotot megszüntessék vagy az állapotromlás ne következzen be.

A településen a születések száma meghaladja a halálozásokét, ezért az életkor szerinti megoszlást nézve a korcsoport arányaiban növekszik az ellátotti célcsoportokon belül. A településre beköltöző családok jó része kis gyermeket nevelő család, vagy akik gyermekvállalás előtt állnak. Az intézmény tevékenységére nézve ez azt jelenti, hogy amennyiben valamilyen oknál fogva ellátásba kerülnek, ott a családsegítés mellett gyermekjóléti szolgáltatásra is gyakran szükség van. A lakosság szám növekedésével nem tartott lépést a közintézmények fejlesztése, a gyermekorvosi ellátás kibővítése, a védőnők száma viszont megháromszorozódott.

Elsődleges célcsoportok a munkanélküliek, különösen a tartós munkanélküliek, a valamilyen szenvedélybetegséggel, leggyakrabban alkoholbetegséggel küzdők és hozzátartozóik, az alacsony jövedelműek, a nevelési problémával küzdők, a korai fejlesztést és fejlesztést igénylő gyermekek családja, a tanulási nehézséggel, magatartászavarral, sajátos nevelési igényű gyermekek családja, a megváltozott munkaképességű személyek, a fogyatékkal élők és a hajléktalan személyek vagy bármilyen lakhatási problémával küzdők.

Újonnan bekerülő célcsoport a menedékesek, akik jelenleg kis létszámban vannak jelen Nagytarcsán, de speciális ellátást igényelnek.

A szolgáltatás célcsoportja szintén a szociálisan rászoruló csoportja, akik esetében felmérjük az anyagi nehézségek okát, mely lehet valamilyen rendkívüli élethelyzet, munkanélküliség, életvezetési problémák, egészségügyi problémák stb.

Külön célcsoport a hátralékkezelési problémával küzdő egyének és családok csoportja, mely gyakran függ össze szenvedélybetegséggel. Tájékoztatjuk az igénybe vevőket arról, milyen települési vagy egyéb (pl. aktív korúak ellátása) érhető el számukra, segítjük ezen ügyeik intézését. A hátralékot felhalmozó ügyfelek esetében a szolgáltatás fő célja, hogy megállítsa a hátralék felhalmozását, elősegítse a lakhatás biztonságát, segítséget nyújtson a szolgáltatások kikapcsolásának elkerülésében. A szolgáltatás részét képezi a hitelezőkkel, szolgáltatókkal történő részletfizetési megállapodás megkötésének elősegítése, a háztartás anyagi erőforrásainak feltárása, javítása, a keresőképes családtagok motiváltságának erősítése.

Az NSZSSZ által nyújtott ellátások igénybevétele önkéntes, a megkezdett folyamat feltételeit, gyakoriságát, a családlátogatások, ügyféltalálkozások és esetkezelés rendszerességét a probléma típusa határozza meg. Rendszerbe történő felvételkor a szolgáltatást igénybe vevővel együttműködési megállapodást köt az intézmény, illetve nyilatkoztatni kell a tájékoztatás megtörténtéről.

A családsegítés keretében biztosítani kell a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást, az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését, a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését, a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést, a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását, a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat. Emellett közösségi programokat szervezésében is részt vesz, igény esetén ezekről tájékozódik és felmérést végez a környéken hozzáférhető programlehetőségekről. A nyári szünetben az önkormányzattal együttműködve a szociálisan rászoruló körében igényfelmérést végez a táborozást illetően és segíti a rászorulókat abban, hogy gyermekeik kedvezményes vagy ingyenes táborozási lehetőséghez jussanak.

A családsegítés feladata az is, hogy a meglévő szolgáltatásokhoz való hozzájutást megkönnyítse, az ellátottak részére segítséget nyújtson az ügyintézésben, kérelmek beadásában, űrlapok kitöltésében, technikai segítséget nyújtson a fénymásolásban, a kérelmek személyes vagy elektronikus benyújtásában.

Számos család életében jelent mindennapos segítséget jelenleg a Szilasmenti Nagycsaládos Csoporton keresztül a Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel kötött szerződés alapján létrejövő együttműködés, így heti több alkalommal tudja a Szolgálat a családokat támogatni élelmiszeradománnyal (pékáru, zöldség, gyümölcs), valamint alkalmanként tartós élelmiszerrel is.

Az intézmény ruhaneműk és kisebb háztartási eszközök, ruhaadományok begyűjtésével, válogatásával, az adományok közvetítésével is támogatja a rászorulókat.

A családsegítés egyik külön célcsoportja a Nagytarcsán élő nyugdíjasok, 65 év feletti idősök. A célcsoport jellemzője, hogy társas kapcsolataik fenntartása terén segítségre szorulnak, hiszen koruk előrehaladtával és egészségi állapotuk romlásával egyre inkább szűkül az a földrajzi értelemben vett kör, ahol a szabadidő hasznos eltöltésére sor kerül. A tavalyi évben újonnan induló HEMO Művelődési Ház a kultúra és szabadidős tevékenységek terén megfelelő programkínálattal rendelkezik az idős korosztály számára. Anyagi lehetőségeik beszűkülése, a nyugdíjak értékvesztése miatt a fizetős szolgáltatásokat sokan nem engedhetik meg maguknak. Egyre több az olyan idős, aki családi erőforrásokkal nem rendelkezik, egyedül él, a társadalomra is alapvetően jellemző, hogy az ünnepek, családi vagy baráti összejövetelek egyre ritkábbak. Számukra szervez az intézmény a családsegítés keretén belül, családsegítő munkatársak és meghívott előadók segítségével kétheti rendszerességgel egy órás klubfoglalkozást, melynek célja a mentális és fizikai egészség megőrzése, a társas kapcsolatok fenntartása és fejlesztése, a kommunikációs készségek megtartása, a mentális állapotromlás megakadályozása, a tanácsadás, szabadidőszervezés, ventilációs lehetőség.

A szenvedélybetegséggel küzdő szülőket segíti az intézmény a szakszerű ellátásba való bekerülésben, ennek a feladatnak részeként idén együttműködés indult a RÉV Szendélybeteg-segítő Szolgálattal, mely együttműködés folyamatos és a jövőben is fenntartható. A családsegítő figyelemmel kíséri az családgondozásba kerülő gyermekek esetében, hogy a káros szenvedélyek megelőzéséről szóló tanácsadási programokon részt tudjanak venni.

A gyermekjóléti szolgálat - összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési, oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal - szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez, ezért folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét, meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést, segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását, felkérésre környezettanulmányt készít, kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését, biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket. A szakmai felügyeletet a Pest Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya és a Gödöllői Forrás Szociális Segítő Központ, valamint a Magyar Államkincstár Szociális Ellátások Főosztálya biztosítják elsősorban. Kialakult veszélyeztettség megszüntetése érdekében a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (családgondozás) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását, a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében, kezdeményezni gyermekjóléti alapellátások, szociális alapszolgáltatások, különösen a családsegítés, egészségügyi ellátások, pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét. A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó feladat a védelembe vételre vonatkozó javaslat megtétele. A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek esetében a Szolgálat szolgáltatásait a gyámhivatal határozata alapján kell biztosítani.

A családsegítők a társintézmények szakembereivel a kölcsönös tájékoztatásra és együttműködésre törekednek. A szorosabb együttműködés elengedhetetlen, pedagógusok, családsegítők és a Nagytarcsai Csillagszem Óvoda, Szivárvány Óvoda, a Blaskovits Oszkár Általános Iskola és a Gödöllői Forrás Szociális Segítő Központ szakemberei között. Az

önkormányzattal és munkaügyi szervvel történő együttműködéssel a Szolgálat elősegíti a közmunkaprogramokban való részvételt, alkalmi munkalehetőségeket kutat fel azok számára, akik ebben segítséget kérnek.

A Polgármesteri Hivatal szociális ügyintézőjével együttműködve az intézmény a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti igény benyújtásában és hosszabbításában is közvetítő szerepet vállal.

Az Szt. előírásainak megfelelően a családok segítése és a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében a településen az NSZSSZ koordinálásával a veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, a polgármesteri hivatal, az egészségügyi szolgáltatók és köznevelési intézmények, valamint a települési rendőrség és polgárőrség, az alapítványok, egyesületek, egyházi közösségek és a lakosság tagjai magánszemélyként jelezhetik, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást. A családsegítést nyújtó szolgáltató felkeresi a jelzésben megjelölt személyt vagy családot és ez alapján tájékoztatja őt a jelzés tartalmáról, majd szükség esetén tájékoztatja az érintettet a családsegítés lehetőségéről. A szolgáltatás célja elsősorban a prevenciós tevékenység, azaz a veszélyhelyzet, krízishelyzet kialakulásának megelőzése, másrészt a szakemberek együttműködésének segítése, a családok érdekében végzett team munka működtetése. Minden, jelzőrendszeri tagként feladatot ellátó szakember tevékenységi körén és saját kompetenciáján belül eljárva hozzájárul a szociális biztonság megőrzéséhez, egymás munkáját megismerve, konzultálva, egymást támogatva dolgoznak a közös cél érdekében. A Szolgálat munkáját alapvetően befolyásolja, hogyan működik a települési jelzőrendszer, hisz a lakosságtól és a jelzőrendszeri tagok által jelzett információk alapján tud minél hamarabb eljutni a családokhoz és beavatkozni szükség esetén. A jelzőrendszer tagjait a lakosság kivételével jelzési kötelezettség is terheli.

A jelzőrendszer tagjaként fontos szerepet tölt be a település jegyzője és a Hivatal szociális ügyintézője, hiszen az intézményhez forduló rászorulóknak pénzügyi és természetbeni támogatásán felül lakhatással kapcsolatos kérdéseikben és egyéb, hivatalos ügyek intézésében is közvetlenül a Polgármesteri Hivatalhoz fordulhatnak az érintettek. Az egészségügyi szolgáltatók, mint a háziorvosok, gyermekorvosok, védőnők sok esetben elsőként találkoznak a rászoruló klienssel, a szociális problémák egészségügyi problémából adódóan vagy azzal összefüggésben keletkeznek, elsősorban az idős ellátottak és a kisgyermeket nevelő családok esetében.

A jelzőrendszer tagjai évente 6 alkalommal részt vesznek az NSZSSZ által szervezett konferenciákon, ennek koordinálásáért az intézmény vezetője által kijelölt családsegítő felel. A konferenciák tervezett időpontjai minden év február 28-áig kerülnek meghirdetésre.

A jelzőrendszer tagjai által küldött írásos tájékoztatók figyelembevételével az intézmény szakmai beszámolót készít jelzőrendszer működéséről, értékeli az alapellátások működését, intézkedési tervben javaslatot tesz a meglévő szolgáltatások javítására, bővítésére, új szolgáltatások létrehozására, jelenleg a korai fejlesztés és óvodai, iskolai fejlesztés és a pszichológusi tanácsadás az a két fő szakmai javaslat, melyekre javaslatot tett az intézmény és melynek kereteinek kialakítása megkezdődött.

Új szolgáltatások az alapellátásban, családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatások körében

A családsegítő szolgálat alapellátásban nyújtott tevékenységén felül több olyan szolgáltatást is bevezetett az Önkormányzat 2023-ban és 2024-ben, melyek egyedülállóak szinte a járáson belül is. Sajnos egyre több gyermeknek és fiatalnak van szüksége pszichés megsegítésre vagy iskolán

kívüli fejlesztésre és ezek a szolgáltatások Nagytarcsán helyben nem voltak elérhetőek, legtöbb esetben korábban más településre kellett utazni, amit a szülők nem tudtak megoldani, valamint a finanszírozásuk is igen költséges volt. Pszichológus szolgáltatásra a nagytarcsai lakosok a Gödöllői Forrás Központ által és szervezésében lennének jogosultak összesen heti 2 órában, de szakemberhiány és magas ellátotti létszám miatt ez a szolgáltatás sem működött a gyakorlatban a korábbi években.

Ezért az Önkormányzat 2023 júliusában úgy döntött, hogy első lépésként a pszichológus szolgáltatást hozza helybe a nagytarcsai lakosok számára, az NSZSSZ-en keresztül. Így mindazok, akik családsegítő szolgáltatásra megállapodással rendelkeznek, tanácsadás jelleggel néhány alkalommal ingyenesen jutnak hozzá a szakemberhez. A pszichológus szorosan együttműködik a családsegítővel, betartva a titoktartás és adatvédelem szabályait, segíti a családsegítési folyamatot, részt vesz a megbeszéléseken, konferenciákon. 2023 júliusától 2024 júniusáig heti 16 órában, 2024 júliusa óta heti 20 órában vehetik igénybe gyermekek és felnőttek a tanácsadást, melynek finanszírozását teljes mértékben átvállalta az Önkormányzat és beillesztette éves költségvetésébe.

Ezen szolgáltatást mintául véve 2024 áprilisában további, új szolgáltatás került bevezetésre. Mind az óvoda és az iskola, mind a szülők jelezték, hogy a náluk igénybe vehető csoportos fejlesztő foglalkozások nem elegendőek. Ezért - a pszichológushoz hasonlóan - megbízási szerződéssel látja el feladatát egy gyógypedagógiai fejlesztő szakember. Igazodva a kisgyermek napirendjéhez, az óvodások részére az óvoda helyiségében foglalkozik az SNI-s vagy megkésett fejlődésű gyermekekkel, az iskolások fejlesztését pedig az NSZSSZ esetszobájában tartja, SNI-s és tanulási nehézségekkel küzdő gyermekeknek. A foglalkozásokon való részvétel feltétele az előzetes ajánlás az óvodavezető és az NSZSSZ intézményvezető részéről, illetve a szociális rászorultság. A szolgáltatást nyújtó szakember rendszeresen konzultál az intézményekkel, elsősorban a családsegítő munkatársakkal és szükség esetén részt vesz a megbeszéléseken, konferenciákon.

7.1.2.Szociális étkeztetés

Nagytarcsán az étkeztetést az Önkormányzat a Szt. és annak végrehajtási rendeletei, a vonatkozó Önkormányzati rendeletek és a Prizma-Junior Kft.-vel kötött szerződés alapján, az NSZSSZ-en keresztül biztosítja.

A szolgáltatás elsődleges célcsoportja a 65. életévét betöltött idősök, valamint az egészségi okokból átmenetileg vagy tartósan rászorulóknak (mozgáskorlátozott személyek, vagy olyan egyedülálló személyek, akik egészségi okok miatt nem tudják ellátni önmagukat és hozzátartozó nem elérhető, vagy az ellátásukat vállalni, segíteni nem tudja, pl. műtét utáni állapot esetén), valamint a fogyatékkal élő személyek, tartósan jövedelem nélkül maradt személyek, különösen az egyedülállók és kisgyermeket nevelők. Az ellátást minden Nagytarcsán életvitelszerűen tartózkodó személy kérelmezheti, aki a jogszabály szerinti kritériumoknak megfelel, az ellátást kérelmezte és a kérelemhez a megfelelő mellékleteket kitöltötte, aláírta.

Az étkezés kétféle módon vehető igénybe, elvitellel vagy házhoz szállítással. Helyben étkezésre jelenleg nincs lehetőség, az intézmény a helyben étkezéshez szükséges infrastrukturális feltételekkel és engedélyekkel nem rendelkezik, de a tapasztalat alapján ügyféligény is erre az ellátási formára a legkisebb.

A szolgáltatás célja, hogy a településünkön élő rászorulóknak a jogszabályban meghatározott igénybe vevői körben minden nap egyszeri, kétfogásos meleg ételhez jussanak, valamint az étkeztetés révén az egyedül élőkkel a napi kapcsolattartás is biztosítva van. Egyéb igények, rászorultság esetén a Szolgálat munkatársa azonnal föl tudja mérni a szükségleteket. Krízishelyzet esetén az étkezést azonnal kell nyújtani, majd a jogszabály szerinti határidőn belül elvégezhető a szükséges adminisztráció és a rászorultság vizsgálata.

A Prizma-Junior Kft. által nyújtott szolgáltatás keretében az egyszeri meleg étel jelenleg hétfőtől péntekig (igény esetén hétfőig is), minden munkanapon 11-14 óra között kerül kiszállításra. Az ellátottak részére történő kiszállítást az elmúlt években elsősorban a házi gondozó végezte, helyettesítését családsegítő munkatárs vagy más önkormányzati alkalmazott látta el. A 2023. év végén és 2024. év folyamán az intézmény a tevékenységbe tiszteletdíjas társadalmi gondozót is bevont, mely által a házi gondozó tevékenységét napi munkaidejéből tisztán házi gondozásra fordíthatta, valamint a házi gondozást és étkeztetést igénylő ellátottak részére is pozitív hatással volt, mivel a társadalmi kapcsolatok így még inkább kibővültek. Abból a szempontból is előnyös volt a társadalmi gondozó alkalmazása, hogy helyben, nagytarcsai lakos részére tudott az intézmény munkalehetőséget biztosítani. A jövőben is szeretnénk az ellátást hasonló módon működtetni egészen addig, amíg az étkezők létszáma nem indokolja az étkeztetést végző munkatárs főállású státuszba vételét (jelenleg napi 1-2, ritkábban 3 órás tevékenység az étkeztetés házhoz szállítása), az éves költségvetési kereteken belül.

Az étkeztetés igénylésére a jogszabályban felsorolt esetekben van lehetőség, szociális rászorultságot az intézmény időskorúak és egészségi okok miatt rászorulóknak vagy fogyatékkal élők esetében nem vizsgál. A térítési díjak megállapítása érdekében azonban jövedelemigazolás szükséges. Amennyiben az ügyfélnek nem áll módjában ezt benyújtani vagy nyilatkozik erről, úgy jövedelemigazolás hiányában is megállapítható a szolgáltatás az intézményi térítési díjnak megfelelő díjfizetés ellenében. Lehetőség van több fajta diétás étrend szerinti rendelésre, melyet az igénylő kórházi zárójelentéssel, orvosi szakvéleménnyel tud alátámasztani.

Az intézmény jelenleg 1 fő tiszteletdíjas társadalmi gondozót alkalmaz a feladat elvégzésére, helyettesítését bármely munkakörben dolgozó munkatárs el tudja látni, de többnyire az 1 fő főállású házi gondozó helyettesíti, heti 1-2 alkalommal. A tiszteletdíjas társadalmi gondozó saját gépjárművel, a szolgáltatást biztosító munkatárs az intézmény gépjárművel látja el a feladatot.

Az étkeztetést ellátó dolgozó együttműködik a házi gondozóval és a családsegítő munkatársakkal is, szükség esetén jelzést tesz, az ellátottakat tájékoztatja további szolgáltatások, vagy települési támogatás igénybevételének lehetőségéről.

Jövőbeli célunk, hogy a szociális étkeztetés minősége javuljon, ugyanis ellátottaink gyakran jelzik, hogy a szigorú közétkeztetési szabályok miatt az étel minősége a házas ízekhez szokott korosztálynak nem megfelelő, vagy nem a megszokott. Intézményünk jó kapcsolatot ápol a szolgáltató konyhával, a szóban és írásban jelzett ellátotti panasz kezelése és megválaszolása meg szokott történni.

7.1.3. Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás olyan alapellátásba tartozó, személyes gondoskodás körébe tartozó tevékenység, melyet a Szt. vonatkozó rendelkezése alapján az NSZSSZ végez a helyi rendeletben rögzített szabályok szerint, jelenleg 1 fő házi gondozóval napi 8 órában, minden nap 8.00-16.00 óra között, szükség esetén ettől eltérő időpontban (pl. kórházi kísérés esetén).

Az intézmény jelenleg 20 fő személyi gondozásban lévő házi gondozottat láthat el működési engedélye alapján és 2 fő házi gondozót foglalkoztathat, de a magas ellátotti létszám melletti mérsékelt óraszám még nem indokolta 2 fő házi gondozó foglalkoztatását, ezért jelenleg is 1 fő teljes állású gondozó látja el ezt a feladatot, mint a korábbi években.

A házi segítségnyújtás keretében az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását saját lakókörnyezetében, lakásán kell biztosítani, szükségleteihez igazodva. Ez a szolgáltatás jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy a koruk, egészségi állapotuk vagy fogyatékoságuk miatt szociálisan rászoruló emberek a megszokott lakókörnyezetükben a lehető leghosszabb ideig önálló életvitelt folytathassanak, emberi méltóságukat megőrizték, családi és közösségi kapcsolataikat megtartsák. A házi segítségnyújtás egyénre szabott, mindig a gondozott szükségleteinek megfelelő feladatellátást jelent olyan mértékben, mely az egyén öngondoskodó képességét is szem előtt tartja és elősegíti azt.

A szolgáltatást elsősorban a Nagytarcsán élő idős emberek veszik igénybe, önkéntesen. Minden olyan Nagytarcsán élő idős jogosult a szolgáltatásra, aki a jogszabályban felsorolt feltételeknek megfelel, és gondozási szükséglettel rendelkezik az értékelő lap besorolásának megfelelően. A 65 év feletti lakosság lélekszáma a 2022. decemberi 31-i népességadatok alapján 495 fő, a 75 év feletti lakosság száma 217 fő. Az életkor előrehaladtával emelkedik az egyedül élők (özvegyek) száma, valamint a korcsoportokon belül a nők aránya. A házi segítségnyújtást igénybe vevők nagy része a 75 év feletti korosztály. Az ellátotti létszám folyamatosan emelkedik, egyre inkább csökken azon háztartások száma, ahol több generáció él együtt, az aktív kor kitolódásával egyre több hozzátartozó aktív munkavállalóként dolgozik 60 éves kora fölött, így a családon belül segítséget nyújtani tudók száma csökken. A fiatalabb generációk gyakran a fővárosba vagy nagyobb településekre költöznek, napi rendszerességgel nem tudnak részt venni idős hozzátartozóik gondozásában. Az ellátotti létszám emelkedése megerősíti a szolgáltatás létjogosultságát.

Az ellátottak többsége Nagytarcsán az értékelő lap mérőtablója alapján kiszámított I. fokozatba sorolható, azaz gondozási szükséglete nem haladja meg a napi 1 órát. II. fokozatba sorolt ellátott kisebb arányban van jelenleg az igénybe vevők között, míg III. fokozatba tartozó ellátottakat az a korábbi években nem gondoztunk, idén 2 fő ellátott volt ebben a gondozási fokozatban. Esetükben a szakellátásba történő irányítás megtörtént, egyik ellátottat sikerült igen, hamar, fél éven belül oda eljuttatni, másik ellátottunk várólistás, de a közeljövőben el fog tudni helyezkedni. Egyre több hozzátartozó is jelzi telefonon vagy személyesen, hogy szeretné idős hozzátartozóját szakellátásban elhelyezni és ebben tanácsot, gyakorlati segítséget kér. A környékbeli, fentebbi fejezetben felsorolt időotthonokkal a Szolgálat munkatársai jó kapcsolatot ápolnak, ezért minden szakmai segítséget megadnak az intézmény részére.

További változás a 2024. évben, hogy a korábban szociális segítés tevékenységbe sorolt és erre megállapodást kötött, de valójában személyi gondozásra igényt tartó és jogosult ellátottal az intézmény megkötötte a személyi gondozásról szóló megállapodást. 2023 júliusa óta már szakképzettséggel rendelkező házi gondozó dolgozik, mely lehetővé tette a gondozási feladatok elvégzését. Költségvetési szempontból ez annyit jelent, hogy a szociális segítés után járó éves 25.000 Ft/fős állami finanszírozás helyett a személyi gondozottak után járó éves 537.000 Ft-os összeggel számolhat a költségvetés a jövőben, mely még inkább lehetővé teszi az ellátás színvonalának emelését.

A jogszabályban felsorolt tevékenységek közül leggyakoribb a bevásárlásban, gyógyszerek kiváltásában és postai ügyintézésben való segítség a szociális segítség keretén belül, emellett segíti a gondozottakat a háziorvossal és szakorvosokkal történő kapcsolattartásban és ügyintézésben, a vizsgálatokra elkíséri az ellátottat, kapcsolatot tart a hozzátartozókkal személyes gondoskodás keretében pedig a házi gondozó gondoskodik az alapvető higiénia meglétéről, ellenőrzi vagy segíti a gyógyszerbevételt, vérnyomást mér, vérnyomásnaplót vezet. Anyagi rászorultság esetén segíti az ellátottat abban, hogy a települési támogatásokról tájékoztatást adjon és a támogatás iránti kérelmet kitöltve eljuttassa a Polgármesteri Hivatalhoz.

7.1.4. Adományok gyűjtése, kezelése, szervezési feladatok

Az intézmény nemcsak a korábban említett ruhaadományok és élelmiszeradományok gyűjtésében és szétosztásában vesz részt a településen élő rászorulóknak érdekében, hanem egyéb, országos kampányokon is gyűjtést szervez vagy részt vesz azokon, például természeti katasztrófák, háborús helyzet bekövetkezése esetén. Ünnepi alkalmakhoz és egyéb eseményekhez kapcsolódóan is más egyesületekkel, alapítványokkal együttműködve támogatjuk szakmailag és humán erőforrással az adománygyűjtést, mint például a karácsonyi, húsvéti, vagy a tanévkezdést megelőző tanszeradomány osztása során.

8. Hiányzó, de alapellátás keretében kötelezően biztosítandó szolgáltatások

8.1. Idősek nappali ellátása

Az intézmény létrejötte óta nem rendelkezik ezzel a szolgáltatással, holott törvényi kötelezettsége fennáll. 2023-ban történt egy intézményvezető váltás, melyet követően az intézmény és a Képviselő-testület rövid távú célként tűzte ki a szolgáltatás bevezetését, ezt megerősítette a 2024 januárjában kiadott kormányhivatali határozat is.

A nappali ellátás jogszabályban meghatározott alapvető célja, hogy alapellátásként, a településen élők számára helyben elérhető módon kielégítse azon, saját otthonukban élő idősek alapvető szükségleteit, akik erre otthoni körülmények között nem képesek. Ezen igények elsősorban a napközbeni tartózkodás és pihenés, a társas kapcsolatok fenntartása és kiépítése, a magányosság és elszigetelődés veszélyének elkerülése, mentális gondoskodás, a lelki egészség megőrzése, a szociális szükségletek felismerése és kielégítése, az alapvető higiéniai szükségletek kielégítése, napi legalább 6 órás ellátás formájában kiegészítve a helyben fogyasztással történő szociális étkeztetéssel. A közösségi programok megszervezésénél a helyi adottságokat, lehetőségeket és igényeket kell figyelembe venni úgy, hogy az az ellátotti kör számára elérhető legyen.

A kormányhivatali határozat eredményeként első lépésben egyeztetések kezdődtek az Önkormányzat Humán Bizottságának és Pénzügyi Bizottságának tagjaival, akik a szakmai előírásokat és javaslatokat mérlegelve a szolgáltatás önálló szolgáltatásként történő bevezetése mellett döntöttek. Az Alapító Okiratba történő bejegyzés 2024 januárjában vált véglegessé a bejegyző határozattal.

A szolgáltatás bevezetésének legfőbb akadálya a hiányzó infrastruktúra. Az NSZSSZ jelenlegi épületében az idősek nappali ellátása valós igényeket a hely szűkössége miatt nem tudna kielégíteni, mivel három kisebb irodahelyiséggel, esetszobával és egy étkezésre alkalmas kisebb teremmel rendelkezik csak. Az esetszoba kézműves vagy mozgásos tevékenységre nem

alkalmas. A mosási, szárítási lehetőség rendelkezésre áll, de mosakodásra alkalmas helyiséget csak nagyobb átalakítás után tudna az intézmény biztosítani. Az épület nem bővíthető, épületen belül még működik egy gyógyszerár és egy fogászati rendelő, akiknek bérleti szerződésük van az Önkormányzattal.

Ezen kívül két művelődési ház volna alkalmas a helyszínt illetően, de ezek esetében más, szerződésben rögzített akadályok merülnek föl. A bérleményként működő Táncsics Művelődési Ház esetében nemzetiségi közösségi használatra kötött az Önkormányzat szerződést, a HEMO művelődési ház adásvételi szerződése pedig kulturális és közművelődési célokat jelöl meg. Zajlik az egyeztetés a lehetséges helyszínekről, mely egyeztetések eredményeként kérhetők ki a jövőben a működési engedélyek. A Szolgáltatástervezési Koncepció konkrét eleme a szolgáltatás bevezetése, ezért az Önkormányzat a 2024. évi költségvetése megtervezésekor már külön fejezetet szánt a szolgáltatás költségeinek, eleve önkormányzati céltartalékként 50.000.000 Ft-tal betervezve, mely tartalmazza az infrastrukturális feltételek kialakítását, a bérköltségeket és a szolgáltatás bevezetésének egyéb költségeit is.

8.2.Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A fentebb említett hiányosságok közül az idősek nappali ellátása mellett jelenleg a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás sincs biztosítva a településen. A szociális alapszolgáltatások ezen formájának megszervezése korábban kötelező önkormányzati feladat volt, jelenleg a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló személyek részére nyújtott ellátás, a felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából biztosítása állami feladat az önkormányzati fenntartású szociális intézmények közreműködésével. Olyan szociális szolgáltatás, amikor a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújt az ellátó intézmény szolgáltatást. Ez biztosítja továbbá, hogy az ellátást igénybe vevő minél tovább otthonában maradhasson, így csökkentve az egészségügyi és szociális ellátórendszer leterheltségét.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás folyamatos készenléti rendszerben működik. A gondozók készenléte minden napra, tehát pihenő, munkaszüneti és ünnepnapra is kiterjed a nap teljes időtartamára, 24 órára. A jogszabályi előírásoknak megfelelően a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás megszervezéséhez biztosítani kell a segítségnyújtást végző gondozókat foglalkoztató olyan szakmai központot vagy központokat, amelyek a teljes ellátási terület vonatkozásában biztosítják a gondozónak a 30 percen belüli helyszínrre érkezését.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás működtetéséhez biztosítani kell a műszaki rendszer körében az ellátottnál elhelyezett segélyhívó készüléket, jelzést továbbító berendezést, a jelzés fogadására alkalmas vevőberendezést, továbbá ügyeleti személyi számítógépet ügyeleti szoftverrel, a gondozó saját felszerelése körében mobiltelefont, készenléti táskát, továbbá a gyors helyszínrre érkezéshez szükséges feltételeket.

A diszpécserközpont segélyhívás esetén - a segítséget kérő nevének, címének és az egyéb rendelkezésre álló információknak a közlésével - értesíti a készenlétkben levő gondozót, aki gépkocsival haladéktalanul elindul a riasztás helyszínére. A helyszínrre érkezés és a segítségnyújtás után a jelzőkészüléken keresztül a gondozó értesíti a diszpécsert a segélyhívás okáról és a megtett intézkedésről, majd a helyszínrn elkészíti a segélyhívási jegyzőkönyvet.

A gondozó feladatkörébe tartozik a krízishelyzet elhárítása, orvos, mentő hívása, vérnyomás, vércukormérés, alapápolási-, gondozási feladatok ellátása, hozzátartozó értesítése.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szolgáltatás azon ellátottnál működik biztonsággal, akik képesek a segélyhívó készüléket rendeltetésszerűen használni. Alapfeltétel, hogy a szolgáltatást igénybe vevő a krízishelyzetet, illetve veszélyhelyzetet meg tudja különböztetni azoktól az eseményektől, amelyek nem igényelnek sürgős beavatkozást. A kiválasztásnál tehát figyelembe kell venni a szolgáltatást igénybe vevő mentális állapotát.

A gondozás feltételeinek vállalása, és a szolgálat munkatársaival való együttműködés elengedhetetlen feltétele a jelzőkészülék kihelyezésének. Az ellátott személynek be kell tartania a működtetés feltételeit, ezért hozzá kell járulnia, hogy a szükséges eszközt megfelelően használja, a használatához szükséges erőforrást biztosítja, biztosítania kell továbbá a gondozók számára a lakásba való bejutás lehetőségét, vagyis kulcsot kell adni a szolgáltatónak.

Az idősek gyakran bizalmatlanok, így ez nem könnyű feladat. Ebben az esetben azonban kompromisszumot kötni nem lehet, hiszen segélykéréskor a segítségnyújtás alapfeltétele a lakásba való gyors bejutás.

Szociálisan rászorultnak kell tekinteni az egyedül élő 65 év feletti személyt, az egyedül élő súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személyt, a kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, illetve súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személyt, ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását (a háztartásban élő kiskorút a személyek számában nem kell figyelembe venni).

Az ellátásért személyi térítési díjat kell fizetni. A térítési díj igazodik a szolgáltatást igénybe vevő személy rendszeres havi jövedelméhez. Kiskorú igénybe vevő esetén a családban egy főre jutó rendszeres havi jövedelmet kell figyelembe venni. A fizetendő térítési díj összegéről az igénylő a megállapodás megkötésekor írásbeli tájékoztatást kap.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást - a szolgáltatást nyújtó intézménynél - szóban vagy írásban kell kérelmezni.

Az ellátottak érdekében a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szolgáltatás munkatársai együttműködnek a települések polgármesteri hivatalainak szociális ügyeket intéző munkatársaival, további szociális szolgáltatást nyújtókkal, így különösen a támogató szolgáltatást és a pszichiátriai betegek részére közösségi alapellátást nyújtó, valamint a területi házi segítségnyújtó szolgáltatókkal. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás dolgozói kapcsolatot tartanak az egészségügyi szakmai szolgáltatókkal: háziorvosokkal, szakorvosokkal.

A kapcsolattartást a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás koordinálására kijelölt gondozó ellenőrzi, felügyeli, valamint a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást végző gondozókkal napi szinten tart kapcsolatot, szükség esetén szakmai megbeszélést tart az eltelt időszak aktuális kérdéseiről, problémáiról.

A segélynyújtás folyamata: A riasztás aktiválódik a pánikgomb benyomásával vagy gravitációra (elesés érzékelésre). A segélyhívó berendezésről érkező jelzést a diszpécserközpont fogadja és rögzíti. A diszpécser visszahívja az igénybe vevő személyt és azonnal riasztja az ügyeletes gondozót is, aki gépkocsival haladéktalanul elindul a riasztás helyszínére. A helyszínre érkezés után a gondozó elvégzi a segítségnyújtást: krízis elhárítása, szükség esetén orvos, mentő hívása,

szükség esetén vérnyomás, vércukormérés, szükség esetén alapápolási-, gondozási feladatok ellátása, hozzátartozó értesítése. Segélyhívási jegyzőkönyv elkészítése.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan (a segélyhívástól számított 30 percen belüli) megjelenését az ellátott lakásán, valamint a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét, szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás ügyében az Önkormányzat az intézmény révén 2024 májusában felvette a kapcsolatot a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság illetékesével, aki 2024 folyamán ígérte, hogy állami feladatként, de önkormányzati részvétellel megszervezi a településen ezt a szolgáltatást, vagy legalábbis a szolgáltatás bevezetésének feltételeit illetően a környező települések szolgáltató szervezeteivel felveszi a kapcsolatot és tájékoztatást nyújt a lehetőségekről, teendőkről. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás hiányát pótolja jelenleg a Gondosóra, mely szolgáltatás igénylését, ügyintézését, ajánlását a rászorulóknak részére az NSZSSZ dolgozói, családsegítői és házi gondozói folyamatosan végzik. Az intézmény rendszeresen tart tájékoztató előadásokat, programokat a témában, valamint a házi gondozást kérelmező, igénylő ellátottakat, hozzátartozókat, minden településen élő idős embert rendszeresen tájékoztat a lehetőségről. A Konceptió része a törvényi előírásoknak megfelelő és a nemcsak idősek, hanem egyéb rászorulóknak részére is elérhető szolgáltatás megszervezése.

9. Ellátási kötelezettségen felül nyújtott szolgáltatások

9.1. Élelmiszeradományok

Jelenleg ellátási kötelezettségen felül nyújtott szolgáltatás Nagytarcsán a Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel kötött szerződés révén az élelmiszeradományok rendszeres, heti legalább 3 alkalommal, valamint kiemelt ünnepekkor történő rendszeres biztosítása. 2024-ig a szolgáltatás az NSZSSZ-en keresztül és a Szilasmenti Nagycsaládos Csoport szervezésében valósult meg, 2024-ben a szerződést a Füzesliget Egyesülettel kötötte meg az Élelmiszerbank, de a korábbi feltételek nem módosultak, továbbra is megkapják az adományokat a nagytarcsai nagycsaládosok és az NSZSSZ ellátottai egyaránt. Az élelmiszeradományok heti szinten rendszeresen érkeznek a településre, többnyire zöldség, pékáru, konzervek formájában. Az NSZSSZ ellátottai részére elvitellel és házhoz szállítással is rendelkezésre áll az adomány, a rászoruló maga is igényelheti, de a munkatársak a hozzá forduló rászorulóknak minden esetben fel is ajánlják az adomány átvételi lehetőségeket. Átlagosan 15-20, egyenként 2-5 fős család részesül egy minden héten több alkalommal élelmiszer adományban. Tanévkezdéskor tanszeradományt juttat az Élelmiszerbank a nagytarcsai önkéntesek közreműködésével a rászoruló családokhoz, karácsonykor és húsvétkor pedig nagyobb tartós élelmiszer adományokkal járulnak hozzá a nagytarcsai rászoruló családok kiadásaihoz. Ezen kívül évente több alkalommal rendkívüli adománycsomagot is átvesz az intézmény a nagycsaládos egyesület közvetítésével.

9.2. Az időskorúak társadalmi integrációját célzó programok

Ellátási kötelezettségen felül vállalt, bevezetés alatt álló szolgáltatás még az idősök egészségügyi intézménybe történő szállítása, melynek kialakítása 2024 folyamán kezdődött meg a jogszabály adta lehetőségekről történő tájékozódással, a szolgáltatást valamilyen formában megvalósító önkormányzatokkal történő kapcsolatfelvétellel és megbeszélésekkel, az NSZSSZ Alapító Okiratának módosításával. Az Önkormányzat tervei között szerepel egy olyan, térítési díjköteles, de a szociális rászorultságot figyelembe vevő szolgáltatás kialakítása idősök számára, amely során a jogszabályi lehetőségek mellett kialakítható idősök részére a házi gondozás szociális segítség szolgáltatásának kiegészítése gépkocsival történő szakorvosi ellátásba és kórházba történő szállítása. Sok olyan idős él jelentleg a településen, aki rendszeres szakorvosi vagy kórházi kezelésre jár, de nincs hozzátartozó, aki a szállításban segíteni tudna, vagy a hozzátartozó ezt munkaidejében nem tudja biztosítani. A házi orvos által rendelhető betegszállítás nem minden esetben alkalmas az időpontra történő eljutásban. Más, magán betegszállítás jelenleg nagyon drága, az idősök számára nagy anyagi terhet jelent. Többen igényelték ezt a szolgáltatást az NSZSSZ-nél, de erre jelenleg nincsen jogszabály adta lehetőség, ennek kialakítása a koncepcióban is megfogalmazott egyik feladata az Önkormányzatnak.

Idősök részére szervezett közösségi programok

Jelenleg nincsen ugyan a településnek nappali ellátása az idősök számára, de az NSZSSZ rendszeres klubfoglalkozásokat, szabadidős programokat, kirándulásokat szervez részükre, munkatársai révén segíti az otthonukban élő idősöket a szolgáltatásokhoz történő hozzájutásban.

Az idősök nappali ellátásának bevezetését követően az Önkormányzat munkanapokon, legalább napi 6 órában biztosítani tudja a napközbeni ellátást, közösségi programokat, foglalkozásokat, felügyeletet, a higiéniai teendők ellátását és az étkezést. Ezen felül lehetőség van a helyi szolgáltatások igénybevitelére helyben, a helyi szolgáltatások bevonásával az igények és lehetőségek függvényében. A szolgáltatás helyszínének rendelkeznie kell egy megfelelő nagyságú közösségi térrel, pihenőszobával, étkezésre alkalmas helyiséggel. Az NSZSSZ épületében ezek a feltételek nem adóttak, és más telephellyel nem rendelkezik az Önkormányzat.

Buszos kirándulások nyugdíjasok részére az Önkormányzat finanszírozásával

2023-ban több fórumon is, így az NSZSSZ nyugdíjasoknak tartott foglalkozásain, közmeghallgatáson, közösségi oldalakon is többször jelezték az itt lakó idősök, hogy leginkább a részükre szervezett túrákat, kirándulásokat, műsorokat igényelnék. Ezért az Önkormányzat a 2024. évi költségvetésében 2.000.000 Ft-ot különített el erre a célra, majd átadta az NSZSSZ részére a szervezési feladatokat. Idáig összesen három kirándulást tudott a keretből a Szolgálat megszervezni, s a keretből még egy negyedik kirándulás megszervezésére van lehetőség. Ezek a programok teljesen ingyenesek voltak, beleértve az útiköltséget, a hideg ebédet és a belépőjegyek árát. Az első kiránduláson, melynek úticélja Veszprém belvárosa és a Veszprémi Állatkert volt, kb. 45 fő vett részt. A második kirándulást a Jászapáti Gyógyfürdőbe szerveztük, mert sok nyugdíjas jelezte, hogy szívesen menne ilyen programra a nyár folyamán. Erre 35 fő jelentkezett. A harmadik kirándulás szintén többek kérésére Székesfehérvárra történik, várlátogatással, sétával, tárlatvezetéssel és tóparti pihenéssel egybekötve. A résztvevők száma kb. 45 fő.

A Képviselő-testület támogatja ezt a kezdeményezést és a jövőben is, az idején jó tapasztalatokkal gazdagodva, céljával tűzte ki ezeknek a kirándulásoknak a rendszeres megszervezését.

Idősek Hete és idősek számára készített igényfelmérő kérdőív

A lakosság több fórumon jelezte, hogy igényt tartanak egy kérdőíves megkeresésre, igényfelmérésre. Ezért a szociális szolgáltatástervezési koncepció végleges összeállítását megelőzte egy kérdőívezés az idősek körében. A kérdőív három fejezetből áll, az első fejezet a 65 év feletti idősek általános társadalmi helyzetével kapcsolatban tesz föl kérdéseket (szociális helyzet, egészségi állapot, családi környezet), a második fejezet a szociális ellátások iránti igényeket méri föl (pénzbeli és természetbeni támogatások, alapellátás iránti igény), míg a harmadik fejezet kérdései kifejezetten az idősek nappali ellátásának bevezetéséhez kapcsolódnak, a szolgáltatás részletes kidolgozását megalapozó kérdéseket tesz föl. Összesen 21 kitöltött kérdőív érkezett 2024 áprilisa óta az intézményhez. A Nagytarcsán élő mintegy 600 fő 65 év feletti idősek által kitöltött kérdőívek száma nem éri el az 5%-ot, ezért reprezentatív felmérés nem készült. A kitöltők 64-85 év közötti nyugdíjasok, 18 nő és 3 férfi. A kérdőívezés folyamatosan zajlik, különösen a házi segítségnyújtás iránt érdeklődő kérelmezők és hozzátartozóik körében. A kitöltött kérdőívekből így is kiderül annyi, hogy az idősek a nappali ellátásra kevésbé tartanak igényt, annál inkább a szabadidős foglalkozásokra, közösségi programokra, sport- és kulturális eseményekre, kirándulásokra stb. Ez már inkább közművelődési feladat, ezért a közművelődésért felelős referens felkarolta az Idősek Hete kezdeményezést és az NSZSSZ-szel együttműködve 2024-ben első alkalommal megszervezi az Idősek Hete programsorozatot október első hetében. Az idei évi kezdeményezés így társadalmi igényekre épül, figyelembe véve a lakosság által megfogalmazott kéréseket, s reményeink szerint sikeresen lezajlik.

A kérdőív szöveges kiértékelése nagy vonalakban:

1. Előfordult-e már Önnek, hogy otthonában egyedül volt és baleset érte vagy rosszul lett?

A válaszadók több mint felével még sosem fordult elő, hogy otthonában baleset érte és nem kapott volna segítséget. Körülbelül egy ötöde a válaszolóknak nyilatkozott úgy, hogy néhány alkalommal érte már baleset, 1 fővel gyakran előfordul ez, de ő sem maradt segítség nélkül, azonnal tudott intézkedni. 3 fő erre a kérdésre nem válaszolt.

2. Naponta mennyi időt tölt egyedül?

Csak 3 fő válaszolta azt, hogy soha sincs egyedül. A válaszadók 50%-a egyedül él, de családtagjaira rendszeresen számíthat. Két fő teljesen egyedül él.

3. Kérjük, jelölje be azokat a szolgáltatásokat, ellátásokat, melyeket már igénybe vett.

10 fő nem válaszolt vagy nem vette igénybe, 5 fő étkezést és bevásárlást vett igénybe 5-ös pontszámmal, 9 fő háziorvost vett igénybe legalább heti vagy havi rendszerességgel.

4. Amennyiben az étkezésben kér segítséget, melyik ellátás a legmegfelelőbb általában az Ön számára?

A kérdés 5 esetben volt releváns, 2 fő elvitellel, 3 fő házhozzállítással veszi igénybe a szolgáltatást.

5. Az alábbi foglalkozási lehetőségek közül melyiket választaná szívesen egy nappali ellátást nyújtó szolgáltatásban?

A válaszadók fele igényelne gyakrabban beszélgetést, akár heti rendszerességgel. Szinte ugyanennyien igényelnének rendszeres kirándulást. A válaszadók egynegyede szívesen járna filmklubba, ötöde szeretne heti vagy havi rendszerességgel kézműves foglalkozáson részt

venni. A többi foglalkozás, azaz az előadások, zenés programok, vagy a pihenési lehetőség egy-egy válaszadó számára fontos. A válaszokból kiderül, hogy az egyéni és csoportos foglalkozások egyaránt fontosak, és ugyanígy a helyben megszervezhető kisebb programokra ugyanúgy igény van, mint az egész napos programokra.

6. A helyi közlekedésben az alábbi lehetőségek állnak rendelkezésemre:

5 fő rendelkezik jogosítvánnyal és gépjárművel is. Szintén 5 fő esetében házastárs vagy családtag rendelkezik gépjárművel, aki rendszeresen segít is a közlekedésben. 3 fő gyalogosan vagy kerékpárral közlekedik önállóan, 5 fő segédeszközzel tud közlekedni és a gyalogos közlekedés nehézséget okoz. 3 fő nem válaszolt, 1 fő pedig szöveges kiegészítést fűzött a válaszhoz, a helyi tömegközlekedést és járatsűrűséget kifogásolta bizonyos napszakokban, mely a helyi közlekedést megnehezíti számára. 1 fő nem tud gyalogosan közlekedni és segítsége sincsen.

7. Idősek részére történő nappali ellátás esetén milyen gyakran venné igénybe a szolgáltatást?

A válaszadók fele úgy nyilatkozott, hogy egyelőre nem igényli a szolgáltatást. 2 fő nem válaszolt. Időnként, rendszertelenül 3 fő venné igénybe, hetente 1-2 órát 2 fő, hetente többször 3-6 órát 2 fő, napi rendszerességgel pedig 1 fő. A jelenlegi kérdőívekből kiindulva a szolgáltatás tervezése ezért egyelőre 1 fő gondozóra és viszonylag alacsony ellátotti létszámra kalkulálható, de figyelembe vesszük a működési engedély alapján a helyiség méretét is.

8. Az alábbiak közül mely tevékenységekben igényel segítséget?

16 fő nem jelölt meg tevékenységet. 3 fő minden tevékenységben segítségre szorul, de családtag tud segíteni. 1 fő igényel segítséget a mosás és szárításban, 2 fő pedig a személyes higiéniában.

9. Egyéb javaslat, kérdés, megjegyzés az idősek nappali ellátása szolgáltatással kapcsolatban:

1 fő kiemelte a programok iránti igényét. 2 fő a közgyógyellátás intézésében és a házi orvosi, szakorvosi ellátáshoz való hozzájutás segítésében lát hiányosságot, ebben igényelné a gondozó segítségét. 1 fő említette, hogy a szakorvosi ellátásba való eljutás, az idősek egészségügyi intézménybe történő szállítás megoldását várja.

9.3.Önkéntesek fogadása

2024 áprilisában az NSZSSZ regisztrált önkénteseket fogadó szervezetté vált. Ez a fajta tevékenysége a szociális intézménynek nem a tárgyi adományokat és élelmiszeradományokat szervező és elosztó tevékenységet takarja, ahol eddig is szép számmal rendelkezünk helybeli önkéntesekkel, hanem a családsegítők és házi gondozó munkáját segíti az ellátottakkal való közös munkában. Tanulási nehézségekkel küzdő, egyéni foglalkozást és segítséget igénylő gyermekek részére korrepetálást nyújt, egyedül élő idősek számára egyéni segítő beszélgetést, mentálhigiénés gondoskodást biztosít. Így a családsegítés során messze a jogszabályok által kötelezően előírt kapcsolattartási alkalmakon felül van lehetősége a szociális alapellátást végző munkatársaknak az ellátottak mentális segítésére, pszichés támogatására. Jelenleg 1 fő szerződött önkéntes segíti a szakmai munkát, de jövőbeli terv az önkéntes szervezet kibővítése.

9.4.Közfoglalkoztatás

Nagytarcsán jelenleg nincsen közfoglalkoztatott és ez bizonyos tevékenységek ellátásánál nehézséget jelent, ugyanakkor a helyi, ipari parkok adta munkaerőpiaci lehetőségek miatt olyan

alacsony az érdeklődés, hogy maga a közfoglalkoztatotti rendszer kialakítása, működtetése az intézmények, elsősorban a Nagytarcsai Közszolgáltató részére nehézséget jelent.

10.Pénzbeli ellátások és természetbeni ellátások

10.1.Szociális és gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni ellátások

A pénzbeli és természetbeni támogatások rendszerének (települési támogatások) legutóbbi felülvizsgálatára, majd a változások számára való tekintettel a 2023 májusában megalkotott rendelet újraalkotására 2023 decemberében került sor (A szociális és gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni ellátásokról szóló 24/2023. (XII.11.) önkormányzati rendelet). 2023 májusában a helyi rendelet megszületését közel fél évig tartó egyeztetés előzte meg a Humán Bizottsággal és a Bizottságokkal. A helyi rendelet megalkotásának több oka is volt.

Ezek egyike az Szt. év eleji módosítása volt, mely változásokat a helyi rendeletnek is követnie kellett. Ezen kívül a 2022-2023. évi magas infláció és a nyugdíjak év közbeni többszöri emelése is indokoltta tette, hogy a jogosultsági határokat az egyes ellátásoknál megemeljük. (A támogatások jövedelmi helyzethez kötöttek, a szociális vetítési alap szorzata szerint, mely a korábbi öregségi nyugdíjminimummal megegyezik.) A demográfiai változások szintén indokoltta tették az adható támogatások körének bővítését, hiszen a beköltöző kisgyermekes családok számának emelkedése újfajta támogatásokat tett szükségessé úgy, mint az iskoláztatási támogatás vagy az újszülöttek támogatása. Pótoltuk a korábbi hiányosságokat, bevezetésre került az ápolási támogatás, a gyógyszer-támogatás mellett a gyógyászati segédeszköz támogatás, a hátralékkezeléshez nyújtott támogatás, a szilárd tüzelőanyag támogatás. Néhány támogatásunkat pedig szigorúbb feltételekhez kötöttük: a rendkívüli települési támogatást bizonyos esetekben igazoláshoz kötöttük, a rendszeres létfenntartási támogatásnál pedig lehetővé tettük a 12 hónapnál rövidebb időtartamra szóló megállapítást, így motiválva a munkaerőpiacon való elhelyezkedést, az oda való visszatérést. Szinte minden támogatási forma esetében megemeltük a támogatási forma összegét, a lakhatási támogatás 5.000 Ft-ról 10.000 Ft-ra emelkedett, a temetési támogatás 45.000 Ft-ról 50.000 Ft-ra.

A rászorultság vizsgálata nélkül nyújtott, azaz alanyi jogon járó támogatások (Babacsomag, 70 éven felüliek karácsonyi támogatása) 2023 májusában szintén kikerültek a rendeletről, ezzel egyidejűleg a Képviselő-testület ezekről önálló rendeletet is alkotott.

2023 decemberében a május óta alkalmazott rendeletet finomítottuk: pontosítottuk valamennyi ellátás esetében az egyedül élő és az egyedülálló kérelmezők kategóriáját, kikerült a rendeletről a szociális tűzifa támogatás. (Nagytarcsa lélekszáma jóval meghaladja az 5.000 főt, így az elmúlt években nem részesülhetett a pályázati forrásból.) Pontosítottuk, a kérelmezők részére közérthetőbbé tettük az ellátások nevét és az új rendelet tartalmához igazodva új címet kapott a rendelet.

A támogatások nyújtása kérelemhez és jövedelem, valamint vagyongazdoláshoz kötött, megállapításukról a Képviselő-testület átruházott hatáskörében a Polgármester dönt. Bizonyos támogatások ismételt kérelmezése esetén (ezek a jövedelempótló támogatások) a szociális ügyekért felelős ügyintéző javasolhatja, a Polgármester előírhatja az NSZSSZ-szel való együttműködést. A rendelet figyelembe veszi az álláskereső kérelmezők esetén a munkaügyi szervekkel való együttműködést is.

A Képviselő-testület 24/2023. (XII.11.) önkormányzati rendelete az alábbi támogatásokat szabályozza:

- a) eseti létfenntartási támogatás
- b) rendszeres létfenntartási támogatás
- c) gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz támogatás
- d) rendkívüli települési támogatás
- e) lakásfenntartási támogatás
- f) lakhatáshoz kapcsolódó hátralékcsoökkentéshez nyújtott támogatás
- g) ápolási támogatás
- h) temetési támogatás
- i) gyermekszületési támogatás
- j) bölcsődéztetési támogatás
- k) speciális diétát igénylő gyermekek étkezési támogatása
- l) sajátos nevelési igényű gyermekek támogatása
- m) iskoláztatási támogatás

a) Az eseti létfenntartás támogatást évente kétszer igényelhetik a rászoruló, alkalmanként 40.000 Ft összegben. A támogatás célja a létfenntartás veszélyeztetettségének megszüntetése. 2023. évben 26 fő igényelte, összesen 960.000 Ft összegben.

b) A rendszeres létfenntartási támogatásra akkor jogosult a településünkön élő rászoruló, ha igazoltan nem rendelkezik semmilyen jövedelemmel, vagy nagyon alacsony a jövedelme, mely a létfenntartást nem biztosítja. Ez többnyire tartós munkanélküliek esetében fordul elő. A támogatás összege havi 25.000 Ft és legfeljebb egy évre adható, de a támogatás nyújtása mellett célunk, hogy a kérelmező mielőbb biztos jövedelemhez jusson, ezért szorosán együttműködünk a kérelmezővel és családjával, valamint a szociális alapellátást nyújtó intézménnyel. 2023. évben 4 fő kapta összesen 483.297 Ft összegben.

c) Gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz támogatást leginkább az idős, nyugdíjas korosztály igényli. Közgyógyellátásra viszonylag szűk réteg jogosult, ezért az Önkormányzat az alacsony jövedelmű lakosok esetében kérelemre 50%-ban hozzájárul a gyógyszerköltségekhez. 2023 májusa óta a gyógyászati segédeszközökre is benyújtható a kérelem. 15 fő részesült ebben a támogatásban az előző lezárt évben, összesen 998.218 Ft-ot fizetett ki az Önkormányzat.

d) Rendkívüli települési támogatás rendkívüli élethelyzetekben igényelhető. A támogatás összege változó, erről a Polgármester egyénileg dönt, az élethelyzet és az igazolások alapján. Ezt a támogatást évente egyszer lehet igényelni. 23 fő kérelem lett pozitívan elbírálva, összesen 2.491.000 Ft összegben.

e) Lakásfenntartási támogatással a közüzemi számlák kifizetését könnyíti meg rászorulóknak esetében az Önkormányzat azzal, hogy a szerződött kérelmezők részére, de közvetlenül a szolgáltató számlájára befizetve havi 10.000 Ft-tal, hozzájárulva a rezsiköltségekhez. 2023-ban 7 kérelmet nyújtottak be, összesen 383.815 Ft került kifizetésre. A támogatást szilárd tüzelőanyag esetében egy összegben nyújtja az Önkormányzat. Ilyen kérelem nem érkezett a tavalyi évben.

f) A lakhatáshoz kapcsolódó hátralékcsoökkentéshez nyújtott támogatást az Szt. írja elő, de az Önkormányzat elsődleges célja annak elkerülése, hogy a településünkön élők ebbe az élethelyzetbe kerüljenek. Többfajta támogatási formánk is gondoskodik arról, hogy az alacsony jövedelmű lakosok életszínvonala biztosítva legyen. Amennyiben mégis hátralékkészítésre került sor, az Önkormányzat 50.000-300.000 Ft közötti összegben nyújt támogatást a kérelmező részére. 2023-ban nem nyújtottak be kérelmet.

g) Ápolási támogatás családtag ápolása esetén igényelhető, amennyiben az ápolást nyújtó családtag munkahelye elhagyására kényszerül, vagy nem tud munkát vállalni. Az államilag

kapható ápolási díj összege viszonylag alacsony, és csak bizonyos hozzátartozók igényelhetik. A Szt. lehetőséget biztosít arra az önkormányzatoknak, hogy saját rendeletükben e célból bővítsék az ápolási díjban részesíthetők körét, vagy egyéb támogatást biztosítsanak. Önkormányzatunk élve ezzel a lehetőséggel rendelkezett az ápolási támogatásról, hiszen településünkön szakellátás, bentlakásos intézmény nincsen, az otthonukban ápolott betegek, idősek hozzátartozóik segítségére szorulnak. Önkormányzatunk elismeri és támogatja azokat az itt lakókat, akik hozzátartozóik ápolását elvállalják és végzik.

h) Temetési támogatást azoknak biztosítunk, akik számára hozzátartozójuk eltemetésének költségei rendkívüli anyagi terhet jelentenek. Számukra az Önkormányzat 50.000 Ft-os támogatást nyújt, a temetés költségeit számlával kell igazolni. 2023-ban nem érkezett kérelem.

i) Gyermekszületési támogatást a legalább 6 hónapja itt élő szülő kérelmezheti - jövedelmi viszonyaira tekintettel - a gyermeke születését követő 6 hónapon belül összege egyszeri 40.000Ft. Kérelem a tavalyi évben nem érkezett.

j) A rendelet megalkotásakor még nem nyitotta meg kapuit a nagytarcsai önkormányzati bölcsőde, ezért fontos volt azon szülők támogatását, akik nem állami bölcsődében helyezik el gyermeküket, és annak költsége terhet rótt a családra. A bölcsődéztetési támogatás igénylésének lehetősége a bölcsőde megnyitásától függetlenül megmaradt, mert mind a bölcsőde, mind az óvoda férőhelyszáma véges, így bármikor előállhat az a helyzet, amikor egy kisgyermek nem önkormányzati bölcsődében kap elhelyezést. A támogatás összege a gyermek után fizetendő térítési díj 50%-a, de legfeljebb 40.000 Ft havonta. 2022-ig nem igényeltek ilyen támogatást a szülők, de 2023-ban 2 igényt is benyújtottak.

k) A speciális diétát igénylő gyermekek étkezési támogatása a speciális diétát igénylő, ingyenes gyermekétkeztetésre jogosult gyermekek esetében lehetséges, amennyiben az étkeztetést biztosító konyha nem tud megkülönböztetett étkezést biztosítani. A szülőnek szakorvosi igazolással kell ezt az állapotot igazolnia. 2023-ban egy kérelem érkezett, 56.223 Ft-ot fizetett az Önkormányzat.

l) Sajátos nevelési igényű gyermekek támogatása akkor igényelhető, ha a gyermek ellátása a településen nem megoldható, vagy iskolán kívüli fejlesztő tevékenységre szorul. Az ilyen irányú anyagi terhek enyhítését szolgálja szociális rászorultság vizsgálata alapján nyújtott 15.000 Ft-os havi támogatás. 6 kérelem érkezett 2023-ban és összesen 893.692 Ft került kifizetésre.

m) Iskoláztatási támogatás nemcsak tanévkezdéskor, hanem egész évben kérelmezhető, gyermekenként 15.000 Ft összegben. Arra törekedtünk, hogy ne csak a kisiskolások részére nyújtsuk ezt a tanszertámogatást, hanem középiskolások, felsőoktatásban tanulók részére is, hiszen a kiadások nem csökkennek, s azt szeretnénk, ha a továbbtanulás minden gyermek számára biztosított lehetőség legyen. 2023-ban 22 fő kapta 330.000 Ft összegben.

A fent említett települési támogatások mellett a természetben nyújtott köztemetés részletszabályairól is e rendelet rendelkezik.

10.2. Egyéb pénzbeli támogatások

Egyéb, de a szociális rászorultság vizsgálata nélkül nyújtott támogatásként Babacsomagot, illetve a 70 éven felülieknek karácsonyi támogatást biztosítunk - külön rendeletben - egy, az Önkormányzatok számára példaértékű korábbi Kúria döntésre figyelemmel, mely szerint jogszabálysértő és az Szt. 26. §-ának ellentmondó a gyakorlat, ha egy önkormányzati rendelet a támogatások feltételrendszerét szociális rászorultságtól függetlenül jövedelmi és vagyoni viszonyokra tekintet nélkül állapítja meg (Az egyéb települési támogatásokról szóló 8/2022. (V.10.) önkormányzati rendelet).

a) Babacsomagot - gyermekgondozást segítő tárgyakat foglal magába - érvényes bejelentett lakóhellyel rendelkező gyermek részére biztosítunk, amennyiben születését megelőzően legalább egyik szülője a településen már érvényes bejelentett lakóhellyel rendelkezett. 24 Babacsomagot adtunk ki tavaly, az Önkormányzat 220.000 Ft értékben állított össze ajándécsomagot.

b) A 70 éven felüliek karácsonyi támogatását szintén természetben, vásárlási utalvány formájában biztosítjuk, 460 idősnek 4.600.000 Ft értékben ajándékoztunk az ünnep alkalmából.

A rendelet megalkotását követően folyamatosan vizsgáljuk, monitorozzuk, mely támogatási formákra mutatkozik nagyobb igény, mely támogatások esetén van szükség változtatásra, akár a támogatási összeg emelésére, akár a feltételek pontosítására, szigorítására vagy enyhítésére. Ez elsősorban a szociális ügyekért felelős ügyintéző tevékenysége, de havonta tart ülést a Humán Bizottság is. Az NSZSSZ-szel együttműködve településünk nemcsak pénzügyi támogatást, hanem komplex segítséget igyekszik biztosítani a rászorulóknak. Segítjük a támogatásokhoz való hozzájutást a tájékoztatás révén, az Önkormányzat honlapján jól elérhető helyen megtalálható a rendelet és a kérelem nyomtatványok is. Az NSZSSZ is rendszeresen tájékoztatja ellátottait a településünkön elérhető pénzügyi és természetbeni támogatásokról. A kérelmek elbírálása és a támogatások kifizetése a lehető legrövidebb időn belül megtörténik. Arra törekszünk, hogy ez a lakosok részére minél kevesebb ügyintézéssel járjon, ezért nemcsak készpénzben, hanem banki utalással vagy postai kifizetéssel is lehet igényelni a támogatásokat.

10.3.Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A Gyvt. rendelkezéseinek megfelelően formanyomtatványon igényelhető, az önkormányzat normatív alapon rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt állapít meg az arra jogosultak részére. 2023-ban 4 család igényelte, összesen 9 gyermek részesült a kedvezményben (nem mindenki a teljes év folyamán, voltak év közben benyújtott igénylések is). A kérelmezők az ingyenes iskolai gyermekétkeztetést vették igénybe, a szünidei étkezésre csak egy család tartott igényt, 4 gyermek részére.

10.4.Bursa Hungarica

Az ösztöndíjra a hátrányos helyzetű szociálisan rászoruló, felsőoktatási tanulmányaikat megkezdő vagy folytató nappali tagozatos fiatalok nyújthatnak be pályázatot az Önkormányzathoz. Településünkön Bursa Hungarica szociális ösztöndíjban a 2022. évben 2 fő részesült, részükre 300.000 Ft összegű támogatást biztosított az önkormányzat.

A szociális szolgáltatástervezésben megfogalmazott célunk és törekvésünk, hogy a helyi igényeknek megfelelő, színvonalas támogatási rendszert biztosítsunk a jövőben is.

11.Gyermekek napközbeni ellátása

A gyermekek napközbeni ellátása - a Gyvt. 41.§ (3) bekezdése kimondja, hogy a gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátása - a gyermekek életkorának megfelelően - bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelettel, házi gyermekfelügyelet keretében, alternatív napközbeni ellátással, valamint a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban Kt.) hatálya alá tartozó óvodában, iskolai napköziben oldható meg.

Településünk 2024 áprilisa óta működteti saját fenntartású bölcsődéjét. Az óvodás korú gyermekek napközbeni ellátása pedig a Csillagszem és a Szivárvány (egyházi fenntartású) Evangélikus Óvodában biztosított.

11.1.Csillagszem Óvoda

A Csillagszem Óvoda szakmai és működési tevékenységének eredményeiről szóló, 2022/2023. és a 2023/2024. nevelési évek beszámolóí alapján a szolgáltatástervezést érintő helyzetkép, valamint kérdések és feladatok a következők:

Az éves beszámoló a nevelőtestület által jóváhagyott munkaterv alapján készült, mely dokumentum a Pedagógiai Programra, az SZMSZ-re, az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja épül, figyelembe véve az intézmény Házirendjét. Az óvoda elsődleges célja és feladata a gyermekek mindennekfelett álló érdekeinek tiszteletben tartása, a nyugodt, kiegyensúlyozott légkör biztosítása és az intézmény törvényes működése. Az intézmény törekszik arra, hogy megőrizze családi jellegét és egy gyermekközpontú, érzelmi biztonságot nyújtó, otthonos, derűs és szeretetteljes légkörben nevelkedhessenek az ide járó gyermekek. Az óvoda működéséhez szükséges pénzügyi fedezetet az intézmény költségvetése biztosítja.

Az óvodában ebben az évben 18 fő óvodapedagógus, 3 fő pedagógiai asszisztens és 9 fő dajka dolgozott, a teljes dolgozói létszám pedig 38 fő. A 2023/2024. nevelési évben minden óvodaköteles gyermeket el tudott helyezni az óvoda, igaz, magas csoportlétszámmal. A pedagógus önértékelési (teljesítményértékelés) eljárás során a pedagógusnak a mesterségbeli tudásáról kell számot adnia, amelyek a következő pedagógus kompetenciákra épülnek: szakmai feladatok, pedagógiai folyamatok (tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók), tanulás támogatása (a tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség), tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése.

A köznevelés kiemelt feladata az iskolát megelőző fejlesztés, az eltérő fejlődésű (SNI-s) és beilleszkedési-, tanulási- és magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek (BTMN) ellátásának kötelezettsége, speciális igényeik figyelembevétele, eredményes fejlődésük elősegítése. Ez azt jelenti, hogy a Nagytarcsa közigazgatási területén lakó, szakvéleménnyel rendelkező gyermekek ellátására kötelezettséget ír elő a szakértői bizottság. A személyre szabott pedagógiai megközelítések, fejlesztések alkalmazásával, a speciális szükségletek korai felismerésével próbáljuk javítani a gyermekek beiskolázási esélyét. Az óvodán belül ezért létrejött egy tehetséggondozó munkaközösség. A szakértői vélemény alapján, a gyermek sajátosságához igazított ellátást kell biztosítani az önkormányzatnak, megfelelő szakemberek megbízásával és az előírt óraszámban. Az emelt normatívát szintén a szakértői vélemény határozza meg.

Az önkormányzati fenntartású óvoda feladatának tekintjük a fejlődésben történő lemaradások korrigálását, a családi nevelésben felmerülő hiányosságok pótlását, a szülők támogatásának elnyerését ebben a munkában. Az óvodai mindennapok és a nyitott pedagógiai célú programok a szülők részvételével, támogatásával valósultak meg. Logopédiai fejlesztésen a 2023/2024. nevelési évben összesen 28 fő vett részt, fejlesztő pedagógusi foglalkozáson pedig 47 gyermek.

Ezen, a Pedagógiai Szakszolgálat által biztosított fejlesztésen felül lehetőséget biztosítottunk egyéni logopédiai fejlesztésre, melyen összesen 26 fő vett részt.

Az eredményes beiskolázást nagy mértékben biztosítja és elősegíti az iskolával kialakult együttműködés. Az intézmények egyik feladata ezért az óvodapedagógusok és tanítók kölcsönös látogatásai, megbeszélései. A védőnői szolgálat, a gyermekorvos és az NSZSSZ folyamatos kapcsolatban van az intézménnyel, rendszeresen az esetmegbeszélések, a kölcsönös és naprakész tájékoztatás.

Az óvodában a tavalyi nevelési évben 3 hátrányos helyzetű kisgyermek volt, akik rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesültek, ez főleg a szülők anyagi háttéréből és a nem megfelelő lakáskörülményekből fakad. Meglehetősen nehéz kiszűrni az ilyen helyzetben lévő családok egy részét, mert maguk is nehezen nyilatkoznak erről. Lehetőségeihez mérten az óvoda is segíti ezeket a gyermekeket és tájékoztatjuk a szülőket az igénybe vehető támogatásokról. Sok családnak nagy segítséget jelentett az ingyenes óvodai étkezés bevezetése. Díjmentesen étkezik az óvodában 130 gyermek, közülük nagycsaládban él 64 gyermek. Tavaly 10 tartósan beteg gyerek járt az Óvodába.

Az idei évben elindultak az óvoda fejlesztési, bővítési lehetőségeinek első lépései, jelenleg folyamatban vannak a tervek és engedélyek megszerzése, melynek befejeztével megindulhatnak a kivitelezési munkálatok. Az óvoda így a közeljövőben két foglalkoztató szobával fog bővülni, melyek egyenként 60 nm-esek. Bővülni fog ezenkívül az óvoda egy tornateremmel, a tornateremhez, illetve az említett csoportszobákhoz tartozó mosdóval és öltözővel, egy vezetői irodával és a bővítmény részére egy gépészeti helyiséggel. A fejlesztést megelőzte az Önkormányzat részéről a szomszédos ingatlan megvásárlása, melynek telek területéből leválasztható és az óvoda jelenlegi udvarához csatolható az a területrész, amelyen a bővítés megoldható. Az új épületrész egy aulával lesz hozzákapcsolva a jelenlegi épülethez, így az átjárás is biztosítva lesz. Ez a fejlesztés a szociális szolgáltatástervezési koncepciónak és a Helyi Esélyegyenlőségi Programnak is fontos eleme, az Önkormányzat önálló beruházása.

11.2.Csigabiga Bölcsőde

Nagytarcsa az elmúlt években robbanásszerűen fejlődött, Budapest közelsége miatt számos kisgyermekes család választotta lakóhelyéül. A településen több lakópark is épült, ahol fiatal középosztálybeli családok élnek jellemzően 2-3 esetleg 4 gyermekkel. Az anyák munkához való visszatérésének segítése érdekében a településen szükségessé vált a bölcsőde létrehozása, amellyel az Önkormányzat a kötelező feladatellátását biztosítani tudja.

A Nagytarcsai Csigabiga Bölcsőde pályázati segítséggel jött létre és 2024. április 15-én nyitotta meg kapuit a nagytarcsai családok előtt, önálló intézményként.

Nyitáskor 30 család jelezte az igényét, az ellátásra végül 25 gyermeket vettek fel. A 2024/25-ös nevelési évre a jelentkezések május hónapban lezajlottak. 2024 szeptemberétől a felvett gyerekek létszáma 52 fő, a bölcsőde 56 gyermeket tud felvenni abban az esetben, ha mindenki 2 év feletti. Két gondozási egységben 4 csoport működik. Az egységhez tartozó két csoportban olyan munkarendben dolgoznak a kisgyermeknevelők, hogy a nap teljes hossza, azaz a 6.00 - 18.00 óra közötti időtartam biztonsággal lefedhető legyen. Egy csoportban 2 kisgyermeknevelő dolgozik és minden egységhez (2 csoporthoz) tartozik egy dajka, aki segíti a kisgyermeknevelő munkáját.

A bölcsőde gyermekközpontú intézményben, családi, nyugodt légkörben gondozza, neveli a gyermekeket, szem előtt tartva az egyéni szükségleteket és ebből fakadóan az egyéni

bánásmódot, ahol a gyermek minden szükséges segítséget megkap a kisgyermeknevelőjétől. Célja a kisgyermeket a családi rendszer tagjának tekinteni, így megérteni viselkedését, és a családdal együttműködve segíteni a személyiségfejlődését, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányok és a következmények enyhítése, a csoportban gondozható, nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek esetében pedig minél fiatalabb kortól kezdve a gondozásba ágyazott fejlesztés formájában segíteni a rehabilitációt és a rehabilitációt.

A bölcsődei élet megkezdése előtt családlátogatásra kerül sor. A családlátogatás elsősorban a családdal való kapcsolatfelvétel és a gyermekkel való megismerkedés, másodsorban a családról való információszerzés miatt fontos. A családlátogatás alatt közvetlen módon beszélhet a kisgyermeknevelő a szülővel a gyermekkel kapcsolatos nevelési, viselkedési, magatartási kérdésekről és azokról a jelenségekről, amelyek a kisgyermeknevelő számára fontosak lehetnek.

A megvalósítandó feladatok között szerepel, hogy minél több a családokkal közös programot hozzanak létre, beinduljon a gyermek mozgásfejlesztő torna, a zenebölcsői foglalkozás, valamint létrehozzák az időszakos gyermekfelügyeleti szolgáltatásukat.

11.3. Intézményi gyermekétkeztetés, különös tekintettel az ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre

Az elmúlt években a gyermekétkeztetést folyamatosan a Prizma-Junior Közétkeztetési Zrt. biztosította.

A Blaskovits Oszkár Általános Iskola tanulói létszáma 2022 évben 401 fő. Az iskolai gyermekétkeztetés 2022. évi összesítése szerint 50%-os térítési díjas volt összesen 104 fő, 100%-os térítési díjas 5 fő. A kedvezmény nélküli étkezések száma összesen 163. A nyári szünidei időszakban az iskola 2022.06.16-2022.06.30-ig biztosított ügyeletet és étkezést. Az oktatási intézmények zárva tartási időszakában 1 családból 4 fő (hátrányos helyzetű) gyermek részére igényelték az étkeztetés biztosítását.

A Nagytarcsai Csillagszem Óvodában gyermeklétszáma 2022. évben 224 fő. Az intézményi gyermekétkeztetésben résztvevők száma a két nevelési év, valamint az étkezési napok átlagát számítva. Ebből 100%-os térítési díjas 139 fő, kedvezmény nélküli étkezések száma 85 fő.

A Szivárvány Evangélikus Óvodában 81 fő a gyermeklétszám. A kedvezményes étkezést a szülők jövedelmi viszonyára vonatkozó nyilatkozattal, valamint egyéb jogszabályi feltételek alapján igénybe vevő ingyenesen étkező: 51 fő. Teljes összegű térítési díjas 30 fő volt. (A Nagytarcsai Szivárvány Evangélikus Óvoda gyermekétkeztetése az önkormányzati feladatoktól függetlenül kerül ellátásra, a statisztikai adatokat a településünkön gyermekétkeztetésben részesülők létszámának vonatkozásában a teljesség kedvéért közöljük.)

11.4. Szünidei gyermekétkeztetés

Jogszabályi előírás alapján a települési önkormányzat 2016-tól köteles a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermekek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére ingyenesen biztosítani. Nyilvántartásunk szerint hátrányos helyzetű gyermek 2022. évben 7 fő volt, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek nincs. A szünidei gyermekétkeztetés az önkormányzati szervezésben, napközis

táborokban való részvétel formájában valósult meg, biztosítva ezáltal a törvény által előírt kötelezettségen kívül a rászoruló gyermekek napközbeni felügyeletét is: június 20-24. tánc-tábor, 2022. július 4-8. gyöngyfüző tábor, július 18-22. olvasótábor, július 25-29. kézműves tábor, július 25-augusztus 5. szlovák nyelvi tábor, melyek fenti jogszabályi előírásoknak eleget tettek.

Az oktatási intézmények zárva tartási időszakában 1 családból 4 fő (hátrányos helyzetű) gyermek részére igényelték az étkeztetés biztosítását.

11.5. Gyermekek nyári felügyelete és a nyári táborozások önkormányzati támogatása

Figyelemmel az Möt. 13. § 8. pontjára – a közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladat a gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások –, a Gyvt. 14. § (3) bekezdésére – a gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat – és 15. § (2) bekezdésére – a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások körébe tartozik a gyermekek napközbeni ellátása –, az Önkormányzat a nyári szünetben részt vesz a gyermekek napközbeni ellátásának megszervezésében.

A bölcsődei- valamint óvodai ellátásban részesülő gyermekek esetében az intézmények nyári zárva tartásának idejére gondoskodik az ügyelet biztosításáról, míg a 3-14 éves korú gyermekeknek nyári táborok megszervezését is szorgalmazza azzal, hogy mindenkorai költségvetési rendeletében e célra elkülönített keret terhére a táborral járó kiadásokhoz támogatást biztosít.

A táboroztatás költségeihez nyújtott önkormányzati támogatás formája, feltétele változatos képet mutat: 2023-ban a táborok szervezését vállaló személyeknek, szervezeteknek, míg 2024-ben a szülőknek nyújtotta az Önkormányzat a támogatást. Pályázat útján igényelheték a szülők ezt a segítséget, gyermekenként 40.000 Ft értékben.

A támogatás igénybevételekor az Önkormányzat nem vizsgálta a szociális rászorultságot, ahhoz csupán nagytarcsai lakcímet kellett igazolni mind a szülőnek, mind a gyermeknek, továbbá csatolni kellett a számla másolatát, amellyel a szülő igazolta, hogy a tábor költségét megfizette.

Az eddigi gyakorlattal minden szülő támogatott volt, hosszú távon azonban az Önkormányzat célja az, hogy a költségekhez a szociális helyzet vizsgálatát követően, azt figyelembevéve jussanak hozzá az igazán rászoruló családok.

12. Védőnői és gyermekorvosi ellátás

A védőnői ellátás Nagytarcsán szervezetileg három körzetre tagolódik, a munkát 2019. óta három fő látja el a településen. A védőnők több mint 100 éve töltenek be jelentős szerepet a nő, anya-, gyermek- és családvédelemben. A védőnő a jogszabályok és a szakma szabályai alapján komplex gondozást végez az alapellátás keretében a családok otthonában és a védőnői tanácsadóban, valamint a gyermekintézményekben. A védőnői ellátás lényege az egészség megőrzése, fejlesztése, a betegségek, a fejlődésben mutatkozó elmaradások korai felismerése, a rászorultak életvezetési tanácsokkal való ellátása.

A 2022-es védőnői beszámoló alapján az alábbi statisztika készült a település körzeteiről:

	1. körzet	2. körzet	3. körzet
Gondozott családok száma:	225	226	181
Összes gondozottak száma:	294	284	259
Veszélyeztetett gondozottak:	6	11	10
Várandósok + 0-7 éves korúak:	51	47	36
Születések száma:	23	21	14

Más önkormányzati intézményekkel együttműködve 2022. évben ismét elindult a könyvtári baba-mama kör, aminek számos család nagyon örült, hiszen itt lehetőség adódott a gyermekek számára közös játékokra, az édesanyák számára pedig a mindennapokat érintő kérdések megbeszélésére, tapasztalatcserére.

A védőnői hálózat nagytarcsai dolgozói az elmúlt évek folyamán a jelzőrendszeri megbeszéléseken rendszeresen részt vettek, észrevételeikkel és javaslataikkal segítették a Nagytarcsai Szociális Segítő Szolgálat és az önkormányzat szociális igazgatásának munkáját. 2022-ben várandós anyával kapcsolatban veszélyeztetettségről jelzés nem érkezett.

A folyamatos beköltözések miatt mindegyik körzetben jelentős létszámnövekedés történt, ezért a védőnői körzetek átrendezése, sz.e. új körzet kialakítása javasolt.

Nagytarcsán jelenleg 1 fő gyermekorvos látja el az alapellátási és iskolaorvosi tevékenységet. A gyermekorvos napi átlagos rendelési ideje 4 óra, a napi rendelkezésre állási ideje 10 óra. Az átlagos betegforgalom 45-130 beteg/nap, az újszülött látogatások száma 1-4 fő/hét. 2023. dec. 31-ével a 0-18 éves korig a gyermek praxisban lévő betegek száma 1493 fő, mely az előző évhez képest közel 8% -os növekedést jelent. 2024. szeptemberében: 1541 fő. (2019-ben, a praxis átvételekor a létszám 849 fő volt!) Az átlagos havi születésszám a praxisra nézve 8-13 gyermek fő/ hónap, mely személyes újszülött látogatást jelent. Az ide születőkön kívül továbbra is nagy arányban költöznek be a településre az alapegészségügyi szolgáltatást helyben igénybevevő többgyermekes/kisgyermekes családok. A kis lakóépületek építésének engedélyeztetése, a nem megfelelő oktatási infrastruktúra és a katonai lakótelep megléte, stb. miatt 4-5 %-os éves fluktuáció is észlelhető. A praxis kormegoszlása 2023-ban: 0-11 hó 96 fő, 1-4 éves 425 fő, 5-14 éves 804 fő, 15-18 éves 168 fő. A legtöbb esetszámot 0-6 éves korú gyermekek adják. Az átlagos betegforgalom az ősztől nyár elejéig tartó időszakban napi 80-130 megjelenést jelent (személyesen, illetve telefonon és telemedicinálisan). Így a hivatalos rendelési időt átlagosan napi 1-1,5 órával meghaladó rendelések szükségesek az őszi-téli időszakban. A 18 éven felüli betegeket lehet csak átirányítani a felnőtt alapellátásba, a 14-18 éves betegeket még nem szívesen veszik át a felnőtteket ellátó házi orvosok. Jelen praxis mérete jóval meghaladja az egy orvos és szakasszisztens által ellátható feladatokat: a praxis optimális mérete, kormegoszlástól függően kb. 800-1000 fő.

A gyermekorvos a jelzőrendszer tagjaként aktívan részt vesz a település szociális problémáinak feltérképezésében és kezelésében, rendszeresen részt vesz a jelzőrendszeri konferenciákon, a családsegítő szolgálattal aktívan együttműködik, valamint az óvodai és iskolai hiányzások egészségügyi és szociális vonatkozásának felderítésében közreműködik.

A Blaskovits Oszkár Általános Iskolában elvégzi az előírt iskolai szűrővizsgálatokat és beadja a kötelező védőoltásokat.

Az emelkedő beteglétszám, az életkori szűrésekre jogosultak és iskolaorvosi ellátásban résztvevők magas és növekvő száma miatt szükség van egy második háziorvosi körzet kiírására.

Célszerű lenne a településen praxisközösség létrehozása, hogy megvalósulhasson a folyamatos nappali egészségügyi jelenlét, lehetőség szerint egy helyszínen, a megfelelő infrastruktúra (Egészségház) megvalósításával. (Felnőtt háziorvosi ellátás, gyermekgyógyászati rendelés, védőnői szolgálat, fogászati ellátás, laboratórium, gyógytorna, gyógypedagógiai fejlesztési lehetőségek.) A lakosság számára nagy segítség lenne, ha ezek az ellátások, szolgáltatások helyben, megfelelő színvonalon elérhetőek lennének.

13. Az Önkormányzat által szervezett programok, támogatások, melyek a szociális ellátórendszer célcsoportjainak jelen koncepció szerinti közösségi feladatainak ellátását is szolgálják

Nagytarcsai Egészségnap

2023 májusában először, majd 2024 áprilisában második alkalommal is megrendezte a Nagytarcsai Egészségnapot a helyi Önkormányzat, melynek célja az egészségtudatos életmódra való felhívás és tanácsadás, tájékoztatás mellett az ingyenes szűrővizsgálatok elvégzése elsősorban az egészségügyi ellátást leginkább igénylő, de a szűrővizsgálatokra nehezen eljutó idős lakosok részére. Az egész napos rendezvényt 09.00-17.00 óráig tartották mindkét alkalommal a Blaskovits Oszkár Általános Iskolában. Az Országos Kórházi Főigazgatóság által biztosított szűrőbuszban az iskola bejáratánál nőgyógyászati szűrés, citológia, szájüregi szűrés történt tanácsadással. Az iskola bejáratánál az Országos Kórházi Főigazgatóság szűrőpontjain vérnyomás mérés, vércukor, véroxigén szint mérés, inbody - testállapot elemzés és tanácsadást vehettek igénybe az érdeklődők. Az iskola épületében a Corden Laboratóriumi Hálózat által számos labor és allergiavizsgálat volt elérhető: rutincsomag, diabétesz csomag, máj és epe panel, vesebetegség csomag, vérszegénység csomag, tumormarker csomag nőknek és férfiaknak, nutritív allergia vizsgálat, étel allergia vizsgálat. Ezen kívül inhalatív allergia vizsgálat, rovarméreg allergia vizsgálat, egész napos szemészeti szűrővizsgálat, mozgásszervi felmérés és tanácsadás gyermekeknek és felnőtteknek, pajzsmirigy vagy hasi régió ultrahang vizsgálat, érszűkület mérés, boka-kar index vizsgálat, EKG vizsgálat, Gaia Élmény masszázs, Energo Zen - Gépi nyirokmasszázs kineziotape ragasztás.

A vizsgálatokkal párhuzamosan előadásokat is tartottunk az iskola tornatermében az alábbi témákban:

- Fókuszban a pajzsmirigy! - előadás és TSH teszt igénybevétele tanácsadással
- Gyógyulj természetesen! előadás a természetes gyógymódokról egész napos tanácsadással
- Lisztérzékenység a rejtőzködő kór - lisztérzékenység gyors teszt előadással és tanácsadással, dohányzás szájüregi hatásai, fogszakorvosi tanácsadás
- ALLERGÉNIUSZ Egyesület: Életveszélyes allergia felismerése és ellátása - előadás és gyakorlati oktatás, elsősegély bemutató
- Válogató a gyermek? Civilizációs betegségek és a táplálkozás kapcsolata, a Szegeletház Gyermekfejlesztő Alapítvány előadása
- Laktóz érzékenység - előadás és egész napos dietetikai tanácsadás
- Daganatos betegségek - megelőzés - kezelés - gyógyulás - REGEA Alapítvány tanácsadása

- A Kriston Intim Torna rehabilitációs és prevenciók hatása, a Kriston Módszer: az alhasi szervek egészségének megőrzése, rehabilitációja

Konduktív pedagógia, és Pfaffenrot féle terápia a csecsemők harmonikus mozgásfejlődése érdekében

- Szenvedélybetegség a családban - A Katolikus Karitás RÉV Szenvedélybeteg Segítő Szolgálatának előadása és mentálhigiénés tanácsadás

A rendezvényre kitelepült a Mobil Kormányablak busz is, mely 09.00-12.00 óra között állt a lakosság rendelkezésére. Egész nap fogadták az érdeklődőket a védőnői szolgálat tagjai, a gyermekorvos, az NSZSSZ, NOE Szilasmente Nagycsaládos csoport és a Társasjáték Klub, illetve egész napos adománygyűjtés is zajlott egy rászoruló család javára.

Az iskola belső udvarán Smart Kids Gyermekefejlesztő szolgáltatásait vehették igénybe az érdeklődő gyermekek és szülők. Emellett szülői konzultációra is lehetőségük volt a résztvevőknek a következő témákban: beilleszkedési problémák, leválási gondok, kamaszpanaszok, szorongások, viselkedés és magatartási zavarok, szer- és tevékenységfüggések, egyéb szülői nehézségek, iskolaérettségi felmérés rövidített változat, tájékoztató jellegű képességfelmérés, megkésett beszédfejlődés, pöszeség, beszédértés és egyéb logopédiai problémák diagnosztikája, terápiás ellátása, diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia fejlesztése óvodás kortól középiskolás korosztályig, iskolaérettségi vizsgálatokkal kapcsolatos kérdések, tanácsok szülőknek az otthontanuláshoz, fejlesztő játékok, kreatív/kézműves foglalkozás. A gyermekek szórakoztatására és komplex mozgásos felmérésére izgalmas akadálypályának adott helyet az iskola udvara a nap folyamán, emellett terápiás kutyás bemutatót is láthattak a megjelentek.

A rendezvény szervezője, az Önkormányzat hagyományt kíván teremteni a Nagytarcsai Egészségnap megszervezésével, ezért következő, 2025. évi költségvetésében a rendezvény megtartásának anyagi forrását elkülöníteni szándékozik.

14. Az Önkormányzat és a civil szervezetek együttműködésében végzett feladatok

A településen évről évre több civil szervezet végzi munkáját, melynek során (prevenciók jellegű) programjaikkal segítséget nyújtanak az Önkormányzatnak a gyermekvédelem területén is.

A Blaskovits Alapítvány a Gyermekekért

Az alapítvány 1999-ben szülői kezdeményezésre alakult. Segíti és előmozdítja a tanulók magas színvonalú oktatását, beszerzi a magas szintű oktatás elősegítését szolgáló műszaki eszközöket. Támogatást nyújt az oktatási intézményben tanuló gyerekek részére kirándulások, táboroztatások, illetve hagyományörző ünnepségek költségeihez. Tanulmányi és sportversenyeket támogat, elősegíti az iskola környezetének esztétikusabbá tételét, valamint minden olyan cél megvalósítását, mely a gyermekek érdekét szolgálja.

Evangélikus Keresztyén Óvoda Közhasznú Alapítvány

Az alapítványt a nagytarcsai evangélikus egyházközség alapította 2014-ben. Az alapítvány célja a Szivárvány Óvoda támogatása nevelés, oktatás, képességfejlesztés és ismeretterjesztés terén. A befolyt adományokból az alapítvány folyamatosan bővíti a szemléltető és játékeszközöket, az oktatás elősegítését szolgáló műszaki eszközöket, valamint a könyvtárat. Minden évben fedezi a kirándulások és hagyományörző ünnepségek költségeit. Ha szükséges, az óvoda kertjében található szabadtéri játékok beszerzéséhez is hozzájárulnak.

Füzesligeti Lakópark Fejlesztéséért Közhasznú Egyesület

A Füzesligeti Egyesület 2006-ban alakult, és mára Nagytarcsa egyik legaktívabban tevékenykedő közhasznú egyesülete lett. Tevékenységükhöz kapcsolódik többek közt a Liget Fesztivál, a Füzesligeti Piknik, a Piacünnap, a Tökfesztivál rendezvény szervezése és összefogása, de más civil szervezetekkel együttműködve részt vesznek számos községi rendezvény, nemzeti ünnep, sőt karitatív akció lebonyolításában is. A Füzesligeti Egyesület tagja a népszerű Nagytarcsai Társasjáték Klub, mely minden korosztály számára igényes elfoglaltságot kínál. Az egyesület fő tevékenységei: a Füzesligeti Lakópark környezetének megóvása, a Füzesligeti Szabadidőpark fejlesztése, helyi érdekképviselet, közösségi, kulturális és sportprogramok szervezése Nagytarcsa lakossága részére, a lakókörnyezet tisztaságának figyelemmel kísérése, környezetvédelmi mozgalmakba, rendezvényekbe való bekapcsolódás (például szemétszedés, játszótér- és parkkarbantartás), részvétel a község érdekeit szolgáló, összefogást igénylő feladatok megoldásában, helyi esélyegyenlőség elősegítése, gyermek- és ifjúsági érdekképviselet.

Szilasmente Nagycsaládos Csoport

A Szilasmente Nagycsaládos Csoport a Nagycsaládosok Országos Egyesülete csoportjaként 2021. június 26-án alakult 10 tagcsaláddal. A Szilasmente Nagycsaládos Csoport legfőbb célja, hogy az itt élő családokból egy erős, egymást ismerő és segítő közösséget szervezzen, egyre több embert bevonjon a civil életbe és megmutassa korosztálytól függetlenül, hogy mennyire jó érzés másokért tenni. Ezen az elven fut a programjaik nagy része, mindegyik a csapatban dolgozást és együtt gondolkodást, munkamegosztást és természetesen az ismerkedést, csapatépítést helyezi előtérbe egyéb szempontok mellett, mint a szociális segítségnyújtás és a környezetvédelem, valamint a család, mint érték képviselete.

Főbb tevékenységeik: Környezettudatos Gardrób szervezése, női klub, élelmiszermentés, táboroztatás, kulturális kedvezmények közvetítése, helyi programokon aktív részvétel.

Nagytarcsai Tömegsport Egyesület

Az egyesületünk célja, hogy összefogja a helyi aktív közösségeket, valamint szabadidős- és sportprogramok szervezésével népszerűsítse a sportot és az egészséges életmódot. Nagytarcsa közel 7000 lakossal rendelkező település, fiatalos demográfiai szerkezettel, amely elkötelezett az egészséges életmód folytatása mellett. Az Egyesületnek jelenleg 220 fő regisztrált tagja van, amelyet évről évre szeretnénk növelni tekintettel arra, hogy a településen több, mint 500 fő sportol aktívan különböző keretek között. Ennek egy alapeleme a sportágak szervezése és népszerűsítése, amely szervezetünk közhasznú feladata is egyben.

Az NTSE szakosztályai jelenleg: futás, kid-ball, röplabda, lovas, labdarúgás, kerékpár, asztalitenisz, tenisz, triatlon.

Az egyesület fő tevékenységei: rendszeres sportolás, testedzés biztosítása, közösségi élet kibontakoztatása, saját versenyek szervezése, lebonyolítása, sportágak támogatása, népszerűsítése, szakosztályok létrehozása, működtetése, versenysport alapjainak megteremtése, a település szabadidős sportjának szervezése, valamint közhasznú jogállású civil szervezetként közszolgálati feladatok átvállalása az Önkormányzattól.

A sportágak és a tömegsport népszerűsítésének elengedhetetlen eleme a sportágválasztó nap megrendezése, évente legalább egy alkalommal, ahol az összes szakosztály képviselteti magát, a helyi iskola és óvoda bevonásával, valamint nevesebb előadók fellépésével, illetve motivációs és szakmai előadások megtartásával. Az eseményt 2024-ben először szervezik meg az Önkormányzat támogatásával és a helyi potens szervezetek, valamint önkénteseink segítségével.

Az egyesület támogatja a szakosztályi éves programokhoz szükséges eszközigényeket, terembérleteket, szakmai és motivációs előadások megtartását, versenyek és közösségi események szervezését, nevezési díjakat és a versenyztetést, saját verseny megszervezését. Terveik között szerepel a helyi természeti értékeket feltáró tanösvény kialakítása, futókör létrehozása, a Grund fejlesztése pl. pumpapálya, kerékpár szervizpontok kialakítása, sportközpont létrehozása annak érdekében, hogy a programjainkat minél több helyszínen tudjuk megvalósítani, a helyi sportolók számára minél szélesebb körben legyenek elérhetőek. Továbbá, ösztönözzék külső pályázati források bevonását, valamint keresik az olyan, a társadalmi felelősségvállalásban élen járó szervezetekkel történő együttműködési lehetőségeket, amelyek illeszkednek a tevékenységeinkhez.

15.Szociálpolitikai Kerekasztal

Nagytarcsa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2023. (V.10.) önkormányzati rendelete a Szociálpolitikai Kerekasztal létrehozásáról és működéséről szóló új helyi rendelet által ténylegesen megalakult a településen a Szociálpolitikai Kerekasztal, melynek összehívására első alkalommal jelen Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció megtárgyalása és elfogadása céljából kerül sor.

A Szociálpolitikai Kerekasztal feladata: a szolgáltatástervezési koncepció irányelveinek kialakításában való részvétel, szolgáltatástervezési koncepcióban meghatározott feladatok megvalósulásának, végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérése, a szociális szolgáltatástervezési koncepció végrehajtása érdekében elfogadott képviselő-testületi döntések megvalósulásának monitorozása, az egyes ellátotti csoportok helyzetének vizsgálata a szolgáltatástervezési koncepcióban meghatározott feladatok időarányos teljesítésével összefüggésben, véleményezi a közfoglalkoztatási terv tervezetét, véleményéről annak kézhezvételétől számított 15 napon belül tájékoztatja az Önkormányzatot.

Szociálpolitikai Kerekasztal szavazati joggal rendelkező tagjai: a polgármester, a jegyző, a Humán Bizottság elnöke, a Nagytarcsai Polgármesteri Hivatal szociális területért felelős szervezeti egységének köztisztviselője, az NSZSSZ szolgálat vezetője, az Önkormányzat területén szociális intézményeket működtető fenntartók képviselői. A Szociálpolitikai Kerekasztal tanácskozási joggal rendelkező tagjainak körét a Szociálpolitikai Kerekasztal ügyrendje határozza meg. A Szociálpolitikai Kerekasztal tagjait díjazás nem illeti meg, a működésével kapcsolatos költségeket az önkormányzat költségvetésében kell biztosítani.

A Szociálpolitikai Kerekasztal létrehozása a Képviselő-testület a helyi szociális, gyermekvédelmi ellátó rendszer közötti információnyújtásra, az állampolgárok nagy részét érintő döntések, intézkedések, jogszabály-tervezetek véleményezését mely a települési szociális szolgáltatás tervezési koncepcióban meghatározott feladatok megvalósulását segíti elő.

16.Jövőkép

Az Szt. értelmében, a szociális ellátás feltételeinek biztosítása - az egyének önmagukért és családtagjaikért viselt felelőségén túl - az állam központi szerveinek és a települési önkormányzatoknak a feladata. Az Önkormányzat a folyamatosan változó jogszabályi környezetben arra törekszik, hogy a lakosság szükségleteit helyezze a középpontba az egyes szolgáltatások megvalósításánál. Továbbra is célunk, hogy a meglévő szolgáltatásokat jelenlegi, magas színvonalon működtessük, tovább fejlesszük. Célunk, hogy lakossági igények és a

szakemberek javaslatai alapján modell értékű programokat dolgozzunk ki és bonyolítsunk le. Célunk a pályázati lehetőségek kibővítése, a források megteremtése, ennek érdekében fontos a pályázati önrész biztosítása és az intézmények közötti szakmai együttműködés. Az intézményekben dolgozó szakemberekkel és az együttműködő civil szervezetekkel közösen, a lakossággal való rendszeres párbeszéd segítségével segíthető a szolgáltatásokról való tájékoztatás. A médiával való rendszeres kapcsolattartás. Alapvető célja a gyors és közérthető tájékoztatás az egyes ellátásokhoz való hozzáférés feltételeiről, a szolgáltató rendszer működéséről és változásairól.

A civil és egyházi fenntartókkal való folyamatos kapcsolattartás megszervezése még előttünk áll, ezért itt is szorgalmazzuk a hatékony együttműködést.

Konkrét célok között szerepel az idősek nappali ellátásának kialakítása és az idősek integrációját célzó támogatások bővítése, a gyermekek napközbeni felügyelete, tehát a bölcsődei és óvodai ellátás folyamatos bővítése, a nyári táboroztatás évről évre történő folyamatos biztosítása, az ide értendő szolgáltatások folyamatos bővítése. Hosszú távú célunk a szolgáltatások infrastruktúrájának javítása, az egészségügyi és szociális szolgáltatások megfelelő napi működéséhez szükséges épületegyüttesek kialakítása.

Testületünk folyamatosan nyomon követi a jogszabályváltozásokat és a szociális szolgáltatásokat érintő rendeleteit ennek megfelelően szükség esetén módosítja. A szociális szolgáltatások koncepciója és a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatát a törvényi kötelezettségeknek megfelelően két évente megtartja.

Nagytarcsa jelenleg nem rendelkezik elfogadott településfejlesztési koncepcióval, ennek elkészítése a szociális szolgáltatástervezési koncepcióval párhuzamosan zajlik. A Szociálpolitikai kerekasztal 2024. évi ülésén megtárgyalta, hogy az intézmények (bölcsőde, óvoda, iskola, házi orvosi és házi gyermekorvosi ellátás, védőnői szolgálat, szociális alapellátás) infrastrukturális problémáival és bővítésével a településfejlesztés foglalkozik, ezért ez a kérdés nem része jelen koncepciónak.